20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

ՊՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

{صاحب امتياز: جيوه‌لكيان} ԽԷՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ جريدهٔ شرقيه

ԱԲՕՆԷ ՖԻԱԹԼԱՐԸ

	12 ամսէ	6 ամսէ	3 ամսէ
ՍԹԱՄՊՕԼ	140 ղ.	70 ղ.	40 ղ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէճմուէյէ 20 ղրուշտան

20 ՓԱՐԱ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻԱԹԼԱՐԸ

... սահիֆէ՞ ղր. 3
... սահիֆէ 11է 10ը. հա. » 3

Մէվատտը նաշիրայա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ աէյնէ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր։

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 ճէպէճեան մաթպաասընտատըր։ Գէտաֆֆէլի մէքթուպ հազգընտա գապուլ օլունմազ։
ՅԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ մէսուլ մուտիր օլունա։

ԻԽԹԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

Ս. Աստուածածին եօրթուսը մինասէպէթիյլէ բաղար էրթէսի կիւնիւ կազէթամըզ նէշր օլընմայաճագ տըր։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Պէթէրսպուրկտան Պէրլինէ միւրուտ իտէն պիր թէլէկրաֆնամէ կէօրէ, Ալէմանիա վէ Ռուսիա իմփէրաթօրլարը՝ իքի միւլագաթլարընտա Ֆրանսըզճա գօնըշմըշլար տըր։

——

Թանճատան միւրուտ իտէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Մարօգլըլարը՝ Սրանիա միւսթէմլիքէաթընտան օլան Մէլիլա ույգէրինէ թէճավիւզ իթմէկլէրինտէն տօլայը Սրանիա իլէ Մարօգ հիւքիւմէթի պէյնինտէ զուհուրա կէլէն իխթիլաֆ պու քէրրէ ֆասըլ ու թէսվիյէ օլընմըշ տըր։ Մարօգ հիւքիւմաթը՝ Սրանիա թարաֆընտան թալէպ օլընան թարզիյէյի իթա էյլէմիշ տիր։

——

Ալաֆր. օգոստոս 16 Թարիխլիյէ Զրագօվիատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, 3 նէֆէր Ռուս ասքէրի՝ սիլահլը օլարագ հալտէ Կալիցիա հուտուտունը թէճավիւզլա վէ կէօրէլ գարիյէսինէ կիրմիշ օլորգլարընտան, Ավստրիա ժանտարմալարը թարաֆընտան թէվգիֆ օլընմըշլար տըր։ Պիր աջ սօնրա մէզգիւր գարիյէյէ պազը Ռուս մէմուրլարը կէլիփ, թէվգիֆ օլընան նէֆէրաթըն սէրպէսթ պրագըլմասընը թալէպ իթմիշլէր իսէ տէ, մէրգում ասքէրլէր՝ հինը թէվգիֆլէրինտէ սիլահլը մուխալէֆէթ իթմիշ օլորգլարը իչին մահքէմէի ասքէրիյէ թէսլիմ խուլունտուգլարընա պինաէն, մէզգիւր մէմուրլարըն թալէպլէրի ռէտտ օլունմըշ տըր։

——

Աֆրիգա գըթասընտա հէնուզ հիչ պիր տէվլէթին թահթը թասարրուֆ վէ նուֆուզընտա օլմայան հայտէ պու քէրրէ տիւվէլը մուազզամատան պազըլարը արասընտա թագսիմ իտիլմիշ օլան արազիտէն 1 միլեօն քիլօմէթրօ մուրէպպաը Ֆրանսայա իսապէթ իթմիշ օլտուղընտան, մըգտարը մէզգիւր՝ տէվլէթը միւշարէլէյհանըն թահթը հիւքմինտէ օլան տիկէր Աֆրիգա արազիսինէ զամմ ու իլավէ իտիլինճէ, Ֆրանսանըն Աֆրիգատաքի արազիսի 5 միլեօն քիլօմէթրօ օլտուղը կէօրիւլիւր։ Ալէմանեանըն արազիսի 2 միլեօն վէ Ինկիլթէրանըն արազիսի իսէ 3 միլեօն քիլօմէթրօ մուրէպպաը ճէսամէթինտէ տիր։

Աֆրիգատա 10 միլեօն քիլօմէթրօ մուրէպպաը արազի տախի տիկէր տէվլէթլէրին թահթը թասարրուֆընտա պուլընըյօր։

Աֆրիգա գըթասը՝ հասըլը զաթընտա 28 միլեօն քիլօմէթրօ մուրէպպաը արազիյի հավի օլտուղընա կէօրէ, էնճէմ թահթը թասարրուֆա ալընմըշ օլան էճնէպիտէն պաշգա, արազիի խալիյէ 8 միլեօն քիլօմէթրօ մուրէպպաընտան իպարէթ պուլընըյօր քի, պու արազի՝ էքսէրիյէթլէ Սահրայի Քէպիր չէօլլէրինտէն վէ Գօնկօնըն ճիհէթը ճէնուպիյէսինտէքի մահալլէրտէն իպարէթ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

(Աժանս տը Գօնսթանթինօբլ)

ՊՈՒ ԿԻՒՆՔԻ

Նարվա 22 օգոստ.

Իմփէրաթօր Կիյեօմ պու սապահ Նարվա, Րէվալ, Պէթէրսպուրկ վէ Մօսկովա Ալէման հէյէթի մէպուսլէրինի գապուլ իթմիշ տիր։ Իմփէրաթօրլար եօլլէնտէն սօնրա սաաթ $1\frac{1}{2}$ տա Կոմօնտօֆօյա հարէքէթ իթէճէքլէր տիր։

Լօնտրա 22 օգոստ.

Ինկիլթէրրայիլէ Բօրթուկալ արասընտաքի մուգավէլէնամէ իմզալանմըշ տըր։ Բէլ Մէլ Կազէթին պէյանընա կէօրէ, Զամպէզ նէհրի ույգէրինտէ Բօրթուկալ գատար սէրպէսթիի սէյըրը սէֆային իճրա օլունաճաղը՝ մուգավէլէնամէի մէզգիւրտէ մունտէրիճ տիր։

Ռօմա 22 օգոստ.

Իթալիանըն Գասալայա տօղրու իլէրուլէտիկինէ տաիր օլան հավատիս՝ մէնպաը բէսմիտէն թէքզիպ օլունույօր։

Բարիզ 22 օգոստ.

Դիւք Ումպէրթօ էկէր Սրէցիայը զիյարէթ իտէճէք օլուր իսէ, Ֆրանսըզ Դահըր Սէֆիտ տօնանմասը օլ թարաֆա ազիմէթլէ, բէհըր ճիւմհուր նամընա գրալը միւշարէլէյհէ բէսմը սէլամը իֆա իտէճէք տիր։

Թիճարէթ Նազըրը՝ Բարիզի պիր տէնիզ լիմանընա թահվիլ ու իֆրազ իթմէք լայիհասընը թէտգիգ իթտիրմէկէ պաշլամըշ օլտուղընը մէճլիսը վիւքէլատա պէյան իթմիշ տիր։

Հարպիյէ Նազըրը Մ. տը Ֆրէյսինէ՝ պիրինճի վէ իքինճի գօլ օրտուլարըն տիւմանըըզ պարութլա մանօվրա իճրա իտէճէկլէրինի մէճլիսը մէզգիւրտէ պէյան իթմիշ տիր։ Նազըրը միւշարէլէյհ սէպտէմպէր 15է տօղրու ասքէրի մանօվրալարտա հազըր պուլունաճագ տըր։

Թանըն պէյանընա կէօրէ, խարիճիյէ Նազըրը՝ գօլէրա պէյէյնինտէ թէտապիրը իհթիյաթիյէ արանը տաիր Իթալիա թարաֆընտան վագը օլան թէքլիֆի թէտգիգ իթմէքտէ տիր։

Սան Սալվատոր իլէ Կուաթէմալա ճիւմհուրիյէթլէրի արասընտա միւսալէհանըն իմզալանտըղը, վէ բէհըր սանի Ալյանըն խարէճի հիւքիւմէթի էլէ ալարագ իճրայի ինթիխաբաթ թէհլիքէսի իմտիրէճէկի՝ Կուաթէմալա սէֆարէթինէ բէսմէն խապէր վէրիլմիշ տիր։

Բրէլ 22 օգոստ.

Իմփէրաթօր Կիյեօմ՝ օգոստ. 28տէ պուրայա մուվասալէթ իտուպ, էճվ մը մէզգիւրտէ Բօխտսամա ազիմէթ իտէճէք, վէ Ավստրիա-Մաճարիսթան տօնանմասընը զիյարէթ իթմէք, վէ իքի տօնանմայա բէսմը կէչիտ իճրա իթտիրմէք ույգրէ սէպտէմպէր 2տէ Բօխտսամտան էնէ Բրէլէ ավտէթ էյլէյէճէք տիր։

Պէշթիա 22 օգոստ.

Իթալիա գրալը Ումպէրթօ իլէ վէլիահտը՝ մանօվրալարը սէյր ու թէմաշա իթմէք ույգրէ պուրայա մուվասալէթ իթմիշլէր տիր։

Պէրլին 22 օգոստ.

Իմփէրաթօր Կիյեօմըն եազընտա Վիէննայա կիտէճէկինէ տաիր օլան հավատիս՝ Նօյէ Ֆրայէ Բրէսսէ կազէթասը թէքզիպ իտիյօր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

—Տիւնքի Սէլամլըգ ալայը Համիտիյէ ճամիսինտէ իճրա պույրուլուպ, խիլաֆէթնահի սուտուր իտէն իրատէի Սէնիյէ մուճիպինճէ ասաքիրը Շահանէ թարաֆընտան միւքէմմէլ պիր բէսմը կէչիտ իճրա իտիլմիշ տիր։

Սէլամլըգ բէսմինի սէյր ու թէմաշա իչին Սրանիա սէֆիրը սապըգ Մարքի տը Պէնտանա իլէ զէվճէ վէ մախտումը վէ քէրիմէսի վէ սէֆարէթ պաշ թէրճիմանը, Պէլճիգա սէֆարէթի պաշ թէրճիմանը վէ սէֆարէթխանէլէրտէն թավսիյէ իլէ կէլմիշ օլան 70 գատար միւթէճավիզ սէյյահլար՝ տաիրէի մախսուսէտէ հազըր պուլունմըշլար, վէ գուրէնաի Շէհրիյարիտէն Մէհմէտ Էմին պէյ հազրէթլէրի վասըթասըյլա մաղհարը իլթիֆաթը Շէհրիյարի օլմուշլար տըր։

Սրանիա սէֆիրը սապըգը Մարքի տը Պէնտանա՝ Սէլամլըգ բէսմինտէն սօնրա հուզուրը հազրէթի Բատիշահիյէ գապուլ պույրուլաճագ իտի իսէ տէ, պու բէսմին ինթիհասը պու կիւնէ թէէխխուր պույրուլմըշ, վէ պու աղշամ սէֆիրը միւշարէլէյհէ իքրամէն Մապէյնտէ միւքէմմէլ պիր զիյաֆէթ քէշիտէ պույրուլաճաղը իշիտիլմիշ տիր։

—Տէրսաատէթ Սրանիա սէֆիրը ճէտիտի Մ. Րէվալթա՝ եագընտա Տէրսաատէթէ կէլէճէք տիր։

—Բրէնս Ֆէրտինանտըն մագամը հիւքիւմէթէ կէչմէսինին էսվմը սէնէվիսի մինասէպէթիյլէ Սօֆիատա իճրա օլընան շէնլիքլէրտէ հազըր պուլունմագ ույգրէ շէհըր մէզգիւրէ կիթմիշ օլան Տէրսաատէթ Պուլկար գարուքէթմիւխւասը Մ. Վուլգօվիչ՝ տիւն շէհրիմիզէ ավտէթ էյլէմիշ տիր։

—Պէօլիւքպաշըլըգ գատար պիր չըլմընտըրֆէր ինչասը հագգընտա Տատեան Վահրամ պէյ թարաֆընտան պազը սէրմայետարան նամընա օլարագ թագտիմ օլընան լայիհանըն էնճիւմէնի մէվգըի միւզաքէրէյէ վազ իտիլմէք ույգրէ օլտուղը իշիտիլմիշ տիր։

—Սթամպօլ մէրքէզ գօմիսէրի Րիզա պէյ՝ մէմուրիյէթը մէզգիւրէ եօգտէսինտէ գալմագ ույգրէ ուսուլ բօլիսէ սէյյար միւֆէթթիշլիկինէ թային գըլընմըշ տըր։

—Տիւն Ալէմանեատան չէհրիմիզէ 50 սանտըգ Մաուզէր թիւֆէնկի վիւրուտ իթմիշ տիր։

—Գատըքէօյիւնտէ 15 եաշլարընտա պիր Իսլամ չօճուղը՝ տիւն գարիյէի մէզգիւրէ տէնիզ համամընտա եըգանըրգէն ույգրէ իքէն պօղուլմըշ տըր։

—Մահքէմէլէրճէ թէրճէմէսինէ լիւզում կէօրիւլէն տավա էվրագը խուգուգիյէ ուսուլ օլարագ պազը թարաֆտան տօղրուտան տօղրույա Պապը Ալի Թէրճէմէ օտասընա իրսալ գըլընմագտա օլտուղընտան, վէ պու իսէ խիլաֆը ուսուլ պուլընտուղընտան, պունտան պէօյլէ էվրագը մէզգիւրէնին Ատլիյէ Նէզարէթի վասըթասըյլա, Խարիճիյէ Նէզարէթինտէն ուսուլ մահքէմէ թարաֆընտան Թէրճէմէ օտասընա իրսալ գըլընմասը Տէրսաատէթ մահքէմէլէրինէ թապլիղ օլունմըշ տըր։

—Կէչէն սալը ագշամը Տէրսաատէթէ կէլմէք ույգրէ Էսքիշէհիրտէն հարէքէթ իտէն չըմէնտէֆէր գաթարը՝ Բաղչէճիկ իսթասիյօնու 24 գոլուն իլէ 1 մանտա չիգմըշ տըր։

—Կէչէն հազիրանըն 17նճի կիւնիւ Իւսքիւտարտա Դօղանճըլար մահալլէսինտէ Ալիբ Թիւրքէ սօգագընտա վուգուա կէլէն պէօյլիւք հարիգտէ եանանխանէլէրին արասըլարընտա թահրին վէսիգագլարըն կէնիշլէթիլմէսի զըմնընտա Շէհրի Էմանէթի մէճլիսը թարաֆընտան թանզիմ օլունան խարիթա՝ պու քէրրէ Շուրայը Տէվլէթէ Թաստիգ իտիլմէք խաքէրաթ Շահանէյէ արզ ու թագտիմ գըլընմըշ տըր։ Պու պապտէ սատըր իտէճէք իրատէի Սէնիյէ ույգրէ հէմէն ինշաաթա պաշլանաճագ, վէ ագտէմէ ճէմ օլունարագ հարիգզէտէկէնլէր թէվզի օլունաճագ իսէ տէ, հանիթէ էտէճէգ մէվգու թախսիսաթլարըն մէպալիղինի տախի հարիգզէտէկէնլէր մէզգուր թէվզի գըլընաճագտըր։

—Ֆուաթ Փաշանըն վէլատէթինէ տէյ լիթ գազասը էմվալինտէ գուէրուր իտէն վէ Ուննէան Արիկ էֆէնտի հազրէթլէրի թարաֆընտան իմթիլաղը Թալէպ իտիլէն քէօմիւր մատէնինին քէշֆի իչին Գազա Սէրասքէրի էպքէտաննէ հարպիյէ հուլեան ուսումի էթ ալթընտա Մէհմէտ Բէճմէտ պէյ՝ Ճէլալէտթէ ազիմէթ էյլէմիշ տիր։

—Պէյօղլունտա Գարդիսթան սօգաղընտա պիր խանէտէ պիր գաչ գիշի չիչէք խասթալըգընա տուչար օլարագ 15 կիւն զարֆընտա պիր գատընըն իլէ պիր չօճուղ վէֆաթ իթմէկի խապէր ալընմըշ տըր։

—Օսմանլը վէ Իրան բօսթա խատ- րէլէրի արասընտա Թէհրանտան ի- տէն իրսալաթըն ֆասըլ ու թէսվիյէ- սի իչին Թարաֆէյն մուրախխաս- լարը պէյնինտէ ճէրէյան իտէն միւ- զաքէրատ՝ նէթիճէ պէզիր օլմայարագ՝ տան, պու պապտաքի մուգավէլէնին իմզա իտիլմէք ույգրէ հազըր պուլուն- մաղը իշիտիլմիշ տիր։

Մուգավէլէնամէ՝ իքի մէմլէքէթ պօսթալարընտա բօսթա ուսուլլէրինը զայիլթ էտ գօլայլաշտըրըլաճագ պիր սուրէթտէ գալէմէ ալընտըղընտան, մեալ- մէլէթի լիւզումու մուգավէլէնաէ մէզգիւրէտէն բէք գիյասէ իսթիֆատէ կէօրէճէկի թէէմինէն պէյան օլունըյօր։

—Մուստաֆիատան Պրուսա վէ Գօնեայա գատար պիր չըմէնտըրֆէր ինշասը իմթիյազընը թալէպ իտէն Մ. Նակէլմաքէրին իմթիյազը իւզէրինէ, Նաֆիա Նէզարէթինճէ ճէրէյան իտէն միւզաքէրաթ Նէզարէթէ միւշարիլէյհատան մագամը Սատարէթէ թագտիմ գըլընմըշ վէ Պապը Ալիճէ թէտգիգաթա պաշլանմըշ օլընմըշ տըր։

—Տիւն սապահ սաաթ $10\frac{1}{2}$ բատա- լէրինտէ Սթամպօլտա Մըսըր չարշըսընըն Գալըգ բազարը ճիհէթինտէքի գարուսըըն աէրասնինտէ պիր աղ տէր տիւքքեանընտան ատէշ զուհուր իթմիշ իսէ տէ, տէրհալ Զիչէք բազարը խուլումպաճըլարը մահալլի զարիֆա վէ բօլիս մէմուրլարը նէ թիշէրէք ատէշին թէվէսսուինէ մէ- տան վէրիլմէքսիզին, եալըըզ մէզ- քիւր տիւքքեանըն տէօշէմէ թահ- թալարը տէրունինտէքի մալլէրին պիր գըսմը միւհթէրէգ օլտուղը հալ- տէ եանըգըն պասթըրըլմըշ տըր։

—Գալաթատա Պէրչէմլի բազարընտա միւճէտտէտէն ինշա իտիլմէք- տէ պուլընան Պանգը Օսմանի վէ Րէ- ժի իտարէլէրինին գըչ մէվգիի- մինտէ բըշտըլմասը վէ եաղ մէվգի- մինտէ թէճաւիւր հավագ իչին էիչէ- ուսուլ մագինալար վագը գըլըմը- ճէնէվ Ամէրիգաթա Պօսթօն չէհըր- ինտէ մէյվուտ քէսէլէրէ իմալ իտիլմէք- տէ օլտուղու 17 եաշըրնտա Մ. Նիգօլաս Բա- բախօս թարաֆընտան թանզիմ օլ- նան լայիհա մէզգիւր խարէխա- նէլէր թարաֆընտան գապուլ օլուն- մըշ իսէ, մէզգիւր լայիհա՝ մուճաթրիլէյհ Մ. Նիգօլաքիտէսին թահ- սիլ իլէ կէլէճէք սէնէ Տէրսաատէ- թէ ավտէթ իթտիքտէ մէվգըի իճ- րայէ վազ օլունաճագ տըր։

Մ. ՍԱՐԻՏԱՔԻ

Մ. Սարիտաքինին գաչըրըլմասընտան տօլայը զիմէտախալ օլան էչխաս աան Եանի Գրիգի իլէ Եանինայը Ճագօմի, Իթալիալը Ալֆօնս վէ մէրուրէր Իթալիալը Թանիս նամ քիմսէլէրին տէրտէսթ իտիլէրէք թահթը իսթինթագա ալընտըգլարը եազըլմըշ իտի։ Պու քէրրէ տախի վագաի մէզգիւրէյէ զիմէտախալ օլտուղը թէհագգուգ իտէն Իթալիալը Գանուէլլօն նամ քիմսէնին տէրտէսթ իտիլէրէք թահթը իսթինթագա ալընտըղը իշիտիլմիշ տիր։

Եանի Գրիգինին Գալաթատա վագը մաղազասընտա պուլընան պիլճիմլէ էվրագը պօլիս թարաֆընտան զապթ օլունմըշ, վէ մաղազասը մէօհիրլէնէրէք, գափուսը լօնտիւլէ էօնիւնէ պիր նէօպէթճի իգամէ օլընմըշ տըր։

——

Կալէթամըզըն թէմդը էտատընտա մաքթիւէլիւ խաթիրասը օլունտուղընա կէօրէ, սէր գուրէնայի Շէհրիյարի Օսման պէյ՝ միւպաթէլայ օլտուղու խասթալըգտան բէհայապ օլմայարագ պու սապահ Նիշանթաշընտաքի գօնաղընտա վէֆաթ իթմիշ տիր։

——

Գումգափու վագաասընտան տօլայը Նէֆի ճէզասընա մահքիւմ օլան վէ կէչէն չարշէնպէ կիւնքի Նիւսխէմրանտ միւթէրրիճ իլանը բէսմի- տէ խալքը զիքր օլընան քէսան՝ տիւնքի Մէսսաժէրիի պէյանընա կէօ- րէ, տիւն մահալը մէնֆայի լարընա կէօնտէրիլմիշ օլաճագլար տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Տիւնքի Մէսսաժէրէ օգունմըշ տըր։

«Էրմէնի Բաթրիգի էֆէնտի հազրէթլէրինէ աիտ օլան մէսէլէնին թէսվիյէթէ գիլիր օլտուղընը զանն իտէրիզ։ Բաթրիգը միւշարէլէյհ հազրէթլէրինին զըմնէն կէրի ալընմըշ օլան խաթիրաթընը՝ պու քէրրէ բէս- մէն կէրի ալընմըշ նազարըյլա պագըլըր։ Պու խուսուսը՝ Բաթրիգ հազրէթլէրիյլէ պա էմր ալի միւ- շարէլէյհ հազրէթլէրինին նէզտինէ կէօնտէրիլմիշ օլան վէ տէվլէթլու Յօհաննէս եւ Յարութիւն բաչալար վէ աթուֆէթլու Վահան էֆ. հազարա- թընտան միւրէքքէպ օլարագ թէ- չէքքիւլ իտէն գօմիսիյօն արասընտա

վուգու պուլան թէսաթիրէ էֆքէարընը նէթիճէսի տիր։ Աղըգեան Ամէն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի՝ ի- քի աս տաշա վէգալիֆը մէմուրէսինէ տէվամ իտէճէք օլուպ, օ միւտտէթ զարֆընտա միւշարէլէյհին խայիթ- ֆասընը իճրայա իթտիրէն սէպէպլէ- րին տէֆ ու իզալէսինէ չալըշըլաճագ տըր։

«Գումգափու մաատա, Բագ. ժօղով Ատենապետ Ղազարոսեան Սահակ էֆ. Սաարազամ հազրէթլէրի թա- րաֆընտան վուգու պուլան տավէթ իւզէրինէ կէչէն սալը կիւնիւ պու մէսէլէլէր հագգընտա Սատրազամ հազրէթլէրիյլէ իքինճի տէֆա օլա- րագ միւլագաթ էյլէմիշ տիր։

«Տիւն (էվվէլքի կիւն) Ատլիյէ վէ Մէզահիպ Նէզարէթը ճէլիլէսինտէն Էրմէնի Բաթրիգխանէսինէ վարիտ օլան պիր գըթա թէզքէրէի ալիյէտէ տախի մէսաիլը մէվճուտէնին թէտ- գիգ իտիլէճէկի Բաթրիգ հազրէթ- լէրինէ իչար պուլընմըշ տըր։ Իչպու թէզքէրէտէ, մէվզուը պահս օլան նօգթալարըն՝ Բաթրիգ հազրէթլէ- րինին ճէօմաաթը խօշնուտ իտէ- ճէք պիր սուրէթտէ թէսվիյէ իտի- լէճէկի տախի թէֆհիմ գըլընմըշ տըր։ Իչթէ պու սուրէթլէ, Բաթ- րիգ հազրէթլէրինէ աիտ մէսէլէ՝ արթըգ խիթամ պուլմուչ տըր։»

Տիւնքի Մէսսաժէր պալէտաքի ֆըգ- րասը հէր նէ գատար Բաթրիգ Սըր- բազան հազրէթլէրինին խիթիֆասը- նը կէրի ալտըղընը եազըյօր իսէ տէ, Մէսսաժէրին իչպու հավատիսինի մա- սատըրդ օլարագ պու սալահա գատար հիչ պիր մալումաթ ալըղ օ- լընամամըչ տըր։

——

Տէրսաատէթտէ պուլընան Եպիս- կոպոսլար տիւն Բաթրիգխանէտէ աղտը իճթիմաէ տավէթ օլընմըշլար իսէ տէ, պունլարտան եալըըզ Խը- րիմեան Ամէն. Տ. Մկրտիչ վէ Սէ- ֆէրեան Գեր. Տ. Սիմէոն Ս. Արքե- պիսկոպոսլար իլէ Իզմիրլեան Գեր. Տ. Մատթէոս, Ալէքսանեան Գեր. Տ. Գրիգորիս վէ Սրուանձտեանց Գեր. Տ. Գարեգին Սրբազանլար տավէթը մէզգիւրէյէ իճապէթ իտէրէք, հա- ժագ. Եկեղ. ժողովըն թանզիմ իթ- տիկի լայիհա ճէվապիյէ հազգըն- տա սօն պիր միւզաքէրէտէ պուլըն- մըշլար տըր։

——

Իրան վէ Հնդկաստան Առաջնորդը սապըգ Ցովհաննէսեան Գեր. Տ. Գրի- գորիս Սրբազան՝ եարընքի բազար կիւնիւ Ս. Աստուածածին եօրթու- սը մինասէպէթիյլէ Գուրու Չէշմէ քիլիսէսինտէ Գուտտաս Շէրիֆ թագտիս իտէճէք տիր։

——

Անասըլ Ազգայը օլուպ պունտան 6—7 սէնէ ագտէմ Հնդկաստանտա վէֆաթ իթմիշ օլան Ցովսէփ Անդրեանց՝ Լօնտրա Պանգասընտա 16 միլեօն Ինկիլիզ լիրասընտան իպարէթ ճէսիմ պիր մէպլաղ թէրք իթ- միշ օլտուղընտան, Տէրսաատէթ Ռուս գօնսօլաթօսընտան կէչէն սէնէ Թիֆլիս վալիլիկինէ մէքթուպ պիր թահրիրաթը բէսմիյէտէ միւթէվէ- ֆաի մուսաիլէյհին խըսըմլը օլուպ օլմատըղընը պիլտիրմիշ ... Ազգայ սէքէնէ- սինտէն Յարութիւն Առաքելեան Ա- նուշեանց՝ սէրվէթը մէզգիւրէյէ վա- րիս օլմասը հասէպիյլէ պու միրասը ախզ ու գապզ իթմէք ույգրէ էվէլ Արզրում սէքէնէսինտէն Մեհմատուն- եանց Եղիշէ վարժապետի քէնտուսի վէքիլը մութլագ նասպ իթմիշ օ- լմազ, մումաիլէյհ Մեհմատունեանց՝ էվվէլա Տէրսաատէթ Ռուս գօնսօլո- թօսընա միւրաճաաթ իթմէք վէ մուախխարէն Հնդկաստան վէ Լօն- տրայա ազիմէթ էյլէմէք ույգրէ միւթ- թէհիր հարէքէթ պուլունըյօր իմիշ։

——

Ուսումնական խորհուրդ՝ ախիրէն ուսում մէքթէպլէր միւլքիյէտիրին տէրս բրօկրամլարընը թանզիմ վէ էճնէպիտէն մէքթէպ իտէրէք, իչպու բրօկրամ մուճիպինճէ մէքթէպլէրտէ գուլլանըլմագ ույգրէ իւլումը բիլմա գիյէ մուալլիմ Փօլաճեան Արիս- տակէս էֆէնտիյէ ալթը սէնէ իւզէրինէ պիր թուարանութիւն տէրս քիթապլարըն տախի եէնի ու- սուլ ույգրէ թէրթիպ վէ թէվ-

սիլինի էմր ու հէվալէ իթ- միշ օլարագ, քիթապը մէզգիւրըն Ա. վէ Բ. սէնէլէրինին «ԲԱՆԱԻՈՐ ԵՒ ԳՐԱՒՈՐ ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ» նամըլա թապ ու նէշր օլընտուղը, վէ չիմտիյէ գատար քիւչիւք չօճուգլարըն պէօյլէ ուսուլ ույգրէ իլմը հիսապ էօյրէնմէք իչին պիր տէրս քիթապը օլմայըպ, պէօյլէ պիր նօգսանըն էքմալ խըտմէթ օլտուղը մանզուր օլմաղլա, ումումէն իչպու քիթապ ըզ ավսիյէ օլընըր։

——

Քէօթահէա Առաջնորդը օլուպ միւճաւիրնա աիտ պազը ուսուր ու մէսաիլտէն տօլայը պիր իքի հաֆթատան պէրու Տէրսաատէթտէ կէլմիշ օլան Խօլտաւեան Գեր. Տ. Պօղոս վարդապետ տիւն Կեսարիայէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

——

Գումգափուտաքի Միրիճանեան մէքթէպինին մուէսսիսի վէ միւտիրի Միրիճանեան Տիգրան էֆ. պիր աչ տան պէրու մէմլէքէթի օլան Օրտուայա ազիմէթ իթմիշ իքէն, պու սապահ Ռուս բօսթա վափօրըյլա Տէրսաատէթէ ավտէթ իթմիշ տիր։

——

Գիւրինճի սընըֆ տավա վէքիլլէրինտէն օլուպ պիր միւտտէթտէն պէրու էնգարէտէ իգամէթ իթմէքտէ օլան Տօնէլեան Կարապետ էֆ. տիւն Իզմիտ տէմիր եօլըյլա Տէրսաատէթէ ավտէթ վէ մուվասալէթ իթմիշ տիր։

——

Եարընքի բազար կիւնիւ Ս. Աստուածածին եօրթուսը մինասէպէթիյլէ Խրիմեան Ամէն. Տ. Մկրտիչ Ս. Արքեպիսկոպոսըն Գրնալը աաա քիլիսէսինտէ Գուտտաս Շէրիֆ թագտիս իտէճէկի, վէ իճրայը թէ- ղաննիյաթը բուհանիյէ իչին պազը միւնթէզէմ Գրիլլէրին տավէթ օ- լընտուղը, վէ բազար սապահըր սա- աթ 1ի չէյրէկ կէչէրէք Պէօյիւք ա- տաատան պիր վափօրը մախսուս հա- րէքէթլէ, հէյալէյէ ուղրայալ Գը- նալըյա մուվասալէթ իտէճէկի, վէ պու վափօրըն օրատա պէքլէյիպ Գուտտաս Շէրիֆտէն սօնրա սա- աթ 4տէ եօլճուլարը ալարագ, էր- նէ Հէյպէլի վէ Պէօյիւք ատայա ավ- տէթ էյլէյէճէկի՝ Գընալը աատա Թաղ. խորհուրդը թարաֆընտան իլան օլընըր։

——

Մաէլ մէքթուպի իսթիֆազար օլունտուղընա կէօրէ, Հայտար բաշա խասթախանէսի մէքթէպը ասքէրիսինտէ մուալլիմ կէօզ թապիպի Իզնէկօլ Տօքթ. Աճէմեան Տիգրան պէյ՝ պու քէրրէ գայմագամլըգ րութպէսի թէվճիհ վէ իհսան պուլունմըշ տըր։

ՌԷՍԻՄԼԻ

ԷԼԻՖՊԱԻ ՕՍՄԱՆԻ

Հաֆթ օլտուղը ուսուլի սունհուլէթպախշէ էսասլըգ օլան վէ միլլէթիմիզ ումում մէքթէպլէրինտէ էօյրէթտէն պէրու իսթիմալ իտիլմէքտէ էյ- լէճէկ իչինճի թապընա վարմըշ օլան էսէրի մէզգիւր Թիւրքճէնին գրաա- թընը կէրէք խաճէյէ վէ կէրէք Թա- լէպէյէ աոյա գոլայլըգ կէօստէրմէկին հէր Եէր սաաթ Թարիֆլէր վիրէրէք կիւզէլճէ եօլքէտիր, վէ պու տէֆա իլավէ օլարագ տէրունինտէ մէշ- նիւմանէլէրի տախի վար տըր։ Ֆիաթը 1 ղրուշ տըր։ չօգճա ալանլա- րա խուզուէ 25 բըգօնթօ վէրիլիր։

——

ԽՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Խատարէի Մախսուսէնին հայտարբաշայա իչլէյէն վափօրլարընըն վագթը հարէքէթլէրի պու քէրրէ թէպտիլ գըլընմըշ օլմաղլա, թէպտիլաթը մէզգիւրէնին պու կիւնքի Նիւսխէ միւթէ միւնտէրիճ Թարիֆատա իճ- րա գըլընմըշ օլտուղը իլամ օլընըր։

ԹԷԶԱՅԻՒՏ
ՎԷ
ԹԷՆԱԶՈՒՍԸ ԷՀԱԼԻ
Ա.

Սօն նիւսխէլէրիմիզտէն պիրինտէ Մ. Լանյօ նամ զաթ Թարաֆընտան ախիրէն Ֆրանսատա նէշր օլընան պիր սթաթիսթիգտէն պահս իթտիկիմիզ սրրատա, էհալինին Թէզայիւտ (աճում) վէ Թէնազուսը (նուազում) մէսէլէսի հազգընտա տախի՝ սուրէթը մախսուսէտէ պիր պէնտ եազաճաղըմըզը պէյան էյլէմիշ իտիք·

Պու վատիտէյի պու կիւն իֆա իթմէք իսթէյօրըզ·

Էհալինին արթմասը վէ էքսիլմէսի մէսէլէսի՝ պիր միլլէթին տիւնեա եիւզիւնտէ Թութտուղու մէվգիին, պիր տէվլէթին միւտաֆաասընըն, պիր մէտէնիյէթին մուհաֆազասընըն մէսէլէսի տէմէք տիր·

Թարիխը գատիմտէ բէք չօգ միլլէթլէր կէօրիւրիւզ քի՝ պէօյլէ պիր մէտէնիյէթէ վասըլ օլմուշ օլտուգլարը հալտէ՝ չիմտի պիւթիւն պիւթիւն զայիլ օլուպ կիթմիշ օլտուգլարը ճիհէթլէ՝ կէրէք Թարիխլէրինի չէրէֆի, կէրէք վագթըյլէ նայիլ օլտուգլարը մէտէնիյէթ՝ անճագ մազիյէ (անցեալ) այիտ պիր չէյ հիւքմիւնտէ գալմըշ տըր· —Շիմտի տիւնեա եիւզիւնտէ աղ չօգ պիր մէվգը Թութան պիր միլլէթ՝ (մէսէլա Սան-Մարինօ ճիւմհուրիյէթի կիպի 2300 էհալիտէն միւրէքքէպ օլան) պիր կիւն քէնտիսինին տէ պու զայը օլմուշ միլլէթլէրին սըրասընա կիրմէսինի իսթէմէզ· Եալընըզ անլէրին սըրասընա կիրմէք տէյիլ, հաթթա՝ էյէր էհալի-ի քէնտիսինտէն էքսիք պիր միլլէթ վար իսէ, անըն քէնտի եէրինի Թութմասը, եախօտ միլլէթը մէզքիւրէնին՝ էհալինին մըգտարընճա քէնտիսինի կէչմէսի տէ իչինէ կէլմէզ·

Պու խուսուս՝ պէօյլէ վէ քիւչիւք միլլէթլէր իչիւն՝ —պիլա ֆարգ— հայաթ վէ մէմաթ մէսէլէսի տէրէճէսինտէ տիր·

Պէօյլէ պիր միլլէթտէ էհալինին մըգտարը էքսիլինճէ՝ օ միլլէթին Թութտուղու մէվգը, վէ քէնտի հուտուտու վէ հուգուգընըն միւտաֆաասը իչիւն չըգարաճաղը ասքէրին մըգտարը տախի՝ օ նիսպէթտէ էքսիլիր· Պաշգա պիր պէնտտէ իզահ իթտիկիմիզ վէճհլէ՝ էհալինին մըգտարը պիր տէվլէթ իչիւն սէրվէթլէրին էն պէօյիւկիւ տէմէք տիր· պու սէրվէթէ կէլէն հէր խալէլ օ միլլէթէ այիտ ումուրըն ճիւմլէսինտէ տէ քէնտի Թէէսիրինի կէօսթէրիր· պինաէն ալէյհ՝ էհալինին մըգտարը մէսէլէսի՝ ումում միլլէթլէր Թարաֆընտան քէմալը էհէմմիյէթլէ Թէլագգը իտիլմէքտէ օլուպ, պու պապտաքի «Բօբիւլէյլէր» տայմա նազարը տիգգաթ էօնիւնտէ պուլունտուրուր·

Պու մէսէլէնին քիւչիւք միլլէթլէր իչիւն օլան էհէմմիյէթի իսէ՝ պէօյիւք միլլէթլէրտէ օլան էհէմմիյէթինտէն տահա զիյատէ տիր· Էհալինին մըգտարը մէսէլէսինտէ պէօյիւք միլլէթլէր իլէ քիւչիւք միլլէթլէր արասընտա օլան ֆարգ՝ զէնկին պիր ատամըն սէրվէթինին Թիւքէնմէսի իլէ սէրվէթի անճագ պիր գաչ եիւզ լիրատան իպարէթ օլան պիր ատամ արասընտաքի ֆարգա Թէշպիհ իտիլէպիլիր· սէրվէթի չօգ օլան պիր ատամ բարա գազանմասա, վէ եախօտ աղ բարա գազանսա պիլէ՝ սէրվէթինին Թիւքէնմէսի ուզունճա պիր միւտտէթէ միւթէվագգըֆ տըր· պու միւտտէթ զարֆընտա՝ ահվալին Թէպէտտիւլ իթմէսի, վէ պահթըն եինէ քէնտիսինէ Թէպէսսիւմ էյլէմէսի իհթիմալի վար տըր· անճագ պիր գաչ եիւզ լիրա սէրվէթի օլան պիր ատամ իչիւն իսէ գազիյէ պէօյլէ տէյիլ տիր· զիրա աղ սէրվէթլի պիր ատամ՝ բարա գազանմատըղը, եախօտ սէրմայէսինին մըգտարը կիթտիքճէ էքսիլտիկի հալտէ՝ աղ զէման իչինտէ տիւչարը սէֆալէթ օլուր· հիսապա միւսթէնիտ օլան պու եօլտա չէյլէրտէ պահթ վէ Թէսատիւֆտէն պահս իթմէք ճայիզ տէյիլ տիր· մամաֆիհ էկէր իշէ պահթ վէ Թէսատիւֆ մէսէլէլէրինի խալթ իթսէք պիլէ՝ պէօյլէ պիր ատամ իչիւն եէնիտէն էսկի հալի պուլմագ իհթիմալի՝ բարասը Թէտրիճէն էքսիլմէքտէ օլան զէնկին պիր ատամ իչիւն օլան իհթիմալէ նիսպէթլէ բէք զայիֆ տիր· զիրա զէնկին ատամ մէսէլա օն սէնէտէ ֆագիր օլապիլիր իսէ, սէրմայէսի պիր գաչ եիւզ լիրայը կէչմէյէն պիր ատամըն եալընըզ պիր իքի սէնէ զարֆընտա պու հալէ պուլունմասը մուհագգագ տըր·

∴

Պու ուֆաճըգ միսալ՝ Թէզայիւտ վէ Թէնազուսը էհալի մէսէլէսինտէ պէօյիւք վէ քիւչիւք միլլէթլէր արասընտաքի ֆարգա Թամամիյլէ իտիլէր իսէ, խուսուսիյլէ էհալիլէրինին մըգտարը աղ օլան քիւչիւք միլլէթլէրին պու մէսէլէյէ նէ՛ տէրէճէլէրտէ էհէմմիյէթ վէրմէլէրի լազըմ կէլտիկի սուհուլէթլէ անլաշըլըր·

Պու սէպէպտէ մէզքիւր մէսէլէնին միւլքիմիզտէ վէ միլլէթիմիզտէ այիտ միւհիմմ պիր ճիհէթի վար տըր քի, մէնաֆիի միւլք ու միլլէթի Թանըյան հէր ֆէրտ Թարաֆընտան քէմալը էհէմմիյէթլէ Թէլագգը իտիլմէսի՝ պիր վազիֆէ հիւքմիւնտէ տիր, Թապիիյէթի Օսմանիյէյի հայիզ օլան հէր միլլէթտէ պիր ֆէրտին արթմասը, եալընըզ օ միլլէթտէ պիր ատամըն արթմասը տէմէք տէյիլ տըր· հիւքիւմէթը Սէնիյէ իչիւն տէ պիր Թէպաանըն արթմասը տէմէք տիր· պու սէպէպէ մէպնի տիր քի՝ մըգտարը Թէպաանըն արթմասը մէսէլէսինէ իճրասը լազըմ կէլէն Թէտապիրին հիւքիւմէթը Սէնիյէ Թարաֆընտան քէմալը էհէմմիյէթլէ մէվգըի իճրայէ գօնըլմասը Թապիի օլուպ, պու պապտա տախի հիմմէթ պույուրուլաճաղը էմրինտէ իւմիտվարըզ·

Մ. Լանյօ՝ Ֆրանսատա խալքը զէմանտան պէրի մունթազամէն Թութուլմագտա օլան սթաթիսթիգլէրի կէօստէրէրէք, մէմալիքը մէզքիւրէ տախիլինտէ էհալինին մըգտարը էքսիլմէքտէ օլտուղունը իսպաթ իթմիշ տիր· պիզիմ էլիմիզտէ պու եօլտա սթաթիսթիգլէր մէվճուտ տէյիլ տիր· ֆագաթ՝ կէրէք Տէրսաատէթտէ Թաթըգխանէտէ վէ կէրէք Թաշրալարտա Առաջնորդարանլար իլէ քիլիսէլէրտէ մէվճուտ օլան գայտլար —վէլէվ պիւթիւն պիւթիւն գաթի պիր սուրէթտէ օլմասըն— միլլէթիմիզին էհալիսի ուզագ արթմագ հալինտէ պուլունտուղունը իսպաթ իտէրլէր·

Օթամպօլտա Թախմինէն 250,000 գատար Էրմէնի վար տըր· պիր գաչ սէնէտէն պէրի նէշր օլունան հիսապլար՝ սէնէվի իզտիվաճլարըն էհալինին մըգտարընա նիսպէթի 100տէ 0,3—0,2 րատտէսինտէ օլտուղունը իսպաթ իտէրլէր· վէլատէթլէրին մըգտարը հազգընտա մէվճուտ մալիւմաթ ըզ չօգ տըր· ֆագաթ վէֆիյաթըն մըգտարը հազգընտա Սըհհիյէ (առողջապահութեան) իտարէսինին արա սըրա նէշր իթտիկի սթաթիսթիգլէր նազարը տիգգաթա ալընըր իսէ, Թէվէլլիւտաթըն մըգտարը նէ գատար օլուր իսէ օլսուն, վէֆիյաթ եէրինի տուտուրմագ բէք միւշքիլ օլտուղունա գաթէն չիմտի պիզտէ չօճուգլարտա վէֆիյաթըն խաթըրտա իտիլէճէք տէրէճէտէ արթմըշ օլտուղունը պէյան էյլէմէքտէ՝ չիմտի ուսում աթըղ պամըղ միւթթէֆիգ տիրլէր·

∴

Աճապա պիզտէ մըգտարը էհալինին արզու իթտիկիմիզ տէրէճէտէ արթմամասը նէ՞ կիպի էսպապտան իլէրի կէլիյօր·

Րէֆիգիմիզ Սա-ն կազէթասը ախիրէն նէշր իթտիկի պիր գաչ պէնտտէ պու մէսէլէյի Թէտգիգ իտէրէք, պու պապտէ միւխթէլիֆ սէպէպլէր կէօսթէրմիշ տիր·

Պու սէպէպլէրին պազըսը՝ պիզիմ նազարըմըզճա սէպէպ օլմագտան զիյատէ, պիր Թագըմ սէպէպլէրտէն իլէրի կէլմիշ պիրէր ՆԷԹԻՃԷ օլտուգլարը ճիհէթլէ, Թէնազուս վէ Թէզայիւտը էհալի մէսէլէսինտէ մէզքիւր կազէթա իլէ Թէմամըյլա հէմֆիքր պուլընմայօրըզ·

Պիզիմ զաննըմըզճա կէօրէ, էհալինին մըգտարընըն էքսիլմէսի մէսէլէսինտէ՝ պաշլըճա եէրի՝ աթիտէքի սէպէպլէր Թութմագտա օլուպ, պագի գալան սէպէպլէրին ճիւմլէսի պունլարըն նէթիճէսի հիւքմիւնտէ պուլընըյօրլար·

1ինճի Սէպէպ·—Սէֆահէթին, զայըը մէշրու սուրէթտէ եաշամանըն, իզտիվաճը միւշքիլէշտիրէն սէպէպլէրին էքսիլմէսի·

ՆԷԹԻՃԷ·—Իզտիվաճլարըն էքսիլմէսի·

2ինճի Սէպէպ·—Վալիտէլէրտէ վալիտէլիք չէրէֆ վէ վազիֆէսինէ վէրիլէն էհէմմիյէթին էքսիլմէսի, բահալը պիր եօրգէ վէ սախթէ էվրօ բաքէտարի (մոդայի) պիր եաշայըշա վէրիլէն էհէմմիյէթին արթմասը·

ՆԷԹԻՃԷ·—Միւմքին մէրթէպէ աղ չօճուգ սահիպի օլմագ արզուսը, էվլատ ֆիքրի (զաւակի վախ), վէ էմսալի·

3ինճի Սէպէպ·— Հրֆզ-իւս-սըհհէ գավայիտինէ ատէմը վուգուֆ, եախօտ Հըֆզ-իւս-սըհհէճէ եանլըշ ֆիքիրլէր·

ՆԷԹԻՃԷ·—Մուղայիրը Հըֆզ-իւս-սըհհէ հարէքէթլէր սէպէպիյլէ խասթալըգլար զուհուրի, վալիտէ օլապիլմէք չէրէֆինտէն մահրումիյէթ, գուվվէթսիզ վէ խասթալըգլը չօճուգլար տիւնեայա կէլմէսի, չօճուգլարտա վէֆիյաթըն արթմասը, վէ զայիֆլիք·

4ինճի Սէպէպ·—Էքօնօմի բօլիթիք գավայիտինէ ատէմը վուգուֆ, վէ եախօտ Էքօնօմի բօլիթիքճէ եանլըշ ֆիքիրլէրէ Թապիիյէթ·

ՆԷԹԻՃԷ·—Մասրաֆըն աղ օլմասը իչիւն էվլէնմէմէք, եախօտ մասրաֆ աղ օլսուն տէյի չօգ չօճուգ սահիպի օլմագ իսթէմէմէք, վէ գատընլարա քէնտի Թապիի վազիֆէլէրի խարիճինտէ խըտմէթլէր Թէվտի իտէրէք, խանէ իտարէսինի Թամամիյլէ միւվազէնէտէն չըգարմագ·

5ինճի Սէպէպ·—Ահվալը մահալլիյէ, սէնայինին, Թիճարէթլէր վէ էմսալինին հէնուզ մաթլուպ օլան տէրէճէյի պուլմամըշ օլմասը·

ՆԷԹԻՃԷ·—Զուրուրէթ ուսուլի (վէ պինաէն ալէյհ զէվճ վէ զէվճէնին սէնէլէրճէ պիրիպիրլէրինտէն ուզագ պուլունմալարըյլա չօճուգ հասըլ օլամամասը·)

6ըճի Սէպէպ·—Թէզայիւտը նուֆուսա խըտմէթ իտէճէք նիզամաթ վէ գավանինին վէ պունա խատիմ Թէտպիրլէրին ֆըգտանը·

ՆԷԹԻՃԷ·—Թէզայիւտը նուֆուս կիպի միւհիմմ պիր մէսէլէնին քէնտի հալինտէ վէ կէլիշի կիւզէլ գալմըշ օլմասը·

Պու նօգթալարը պուննատ սօնրա եազաճաղըմըզ պէնտլէրտէ պիրէր պիրէր Թէտգիգ իտէճէյիզ·

ՎԵՐԵԼՔ ՅԱՐԱՐԱՏ
հեղինակ՝ ՃԵՅՄՍ ՊՐԱՅՍ
Թարգմանիչ Գ. Յ. ԲԱԲԱՃԵԱՆ

Պ. Ճէյմս Պրայսի տեղագրական, աշխարհագրական և հնախօսական այս ընտիր գործը մաքուր աշխարհաբարի թարգմանած է Իզմիրի Ուսումնական Խորհրդոյ Ատենապետ Գարեգին էֆ. Բաբաճեան։

Գին չորս (4) ղրուշ։ Կեդրոնատեղի Զաւգ․․․եան գրատուն։ Ամեն գրավաճառաց քով կը գտնուի։

3—3

ԳԻՏԱԿԱՆ
ՄԻՏՔՆ ԵՒ ՄԱՐՄԻՆՆ

Ալեքսանդր Պէն, Սկովտիոյ Ապէրտինի համալսարանին ուսուցիչ, համազգային գիտական մատենադարանին մէջ «Միտքն և Մարմինն» անուան ներքև լուրջ և կարևոր աշխատութիւն մ'ունի, զոր կուզենք համառօտակի մեր ընթերցողաց ծանօթացնել։ Այս իմաստասիրական և գիտական գործը կը պարունակէ եօթն գլուխներ և համառօտութիւն մը Նախորդ ժամանակներ վրայ իբր վերջաբան մտքին և մարմնոյն միութիւնն, այդ միութեան ընդհանուր կանոններն, զգացմունքըն, կամքն և իմացականութիւնն ամենէն գեղեցիկ և չահեկան մասը կը կազմեն այդ խորին ուսումնասիրութեան, հետևաբար կարծէ գիտնալ թէ Պէնի նման իմաստասէր մը ի՛նչպէս և ի՛նչ եղանակներով կըցած է այդ խնդիրներն գիտական օրէնքներու միջոցաւ լուծել և այսու իւրաքանչիւր հարցին որ ներկայացած է իրեն, պատշաճ և գոհացուցիչ պատասխան մը տալ։

Միտքն և մարմինն իրարու հետ հաղորդակցութեան մէջ կը գտնուին միացած են և այդ միութիւնն մասնական և պատահական չէ, այլ ընդհանուր և ամբողջական։ Ամէն ժամանակաց և ամէն երկիրներու մէջ, միշտ կը տեսնենք որ մարդկային զգացումներն իրենց յատուկ և որոշ արտայայտութիւնն և լեզուն ունին։ Մտքին այլ և այլ վիճակներն, զգացման զանազան երևոյթներն մարմնոյն կրած փոփոխութիւններէն և անոր արտաքին նշաններէն կը յայտնուին։ Ուրախութեան ժպիտն, վշտի և տառապանաց արտայայտութեան ներքև եղող դիմագծոց այլայլումն, զարմացման վիճակի մէջ եղող տնկարկներու ուղղութիւնն, երկիւղի դողն և սարսուռն, գորովանաց և սիրոյ ակնարկներն, բարկացոտ մարդու մը արտևանանց շարժումն, բոլոր այս նշաններն անբաժանելի կերպիւ միացած են այն զգացմանց հետ զորս կը յայտնեն։

Միտքն և մարմինն մտերմական կապերով միացած են և այդ միութեան գեղեցիկ ապացոյց կրնան նկատուիլ այն ազդեցութիւններն զորս մտաց վրայ ի գործ կը դնէ մարմնոյն փոփոխութիւնն և փոխադարձաբար մարմնոյն վրայ մտաց փոփոխութիւնն։

Հաստատելու համար մարմնոյն փոփոխութեանց ըրած ազդեցութիւններն մտքի վիճակին վրայ, պէտք է գիտել թէ՝ անօթութիւնն, ստամոքսին վիճակն, յոգնութիւնն կամ հանգիստն, օդին մաքրութիւնըն և ապականութիւնն, պաղութիւնըն և տաքութիւնն, լոյսերն և գոյներն, մարմնական տառապանքներն, հիւանդութիւնն, քունն և ծերութիւնն ի՛նչպէս կազդեն զգայարանաց, հոգւոյն, սրտին, գեղեցկին զգացման վրայ։ Ամէն օր կը տեսնենք թէ մարմնոյն տկարացումըն յառաջ կը բերէ նաև մտքի ծայրահեղ տկարութիւն։ առողջ մարդ մը առաւօտեան միջոցին կորովի եւ առոյգ է։ Նախաճաշիկն աւելի կը զօրացնէ իւր կարողութիւններն։ այն ատեն իւր մտքին զօրութիւնն ամենաբարձր աստիճանին հասած է, տակաւ առ տակաւ կը տկարանայ ցորեկի ստամոքսին մէջ եղող կերակրոց սննդական տարրն չէ ջնջուած։ Երեկոյեան ընթրիքը աւելի կը զօրացնէ զնա։ Հակառակ պարագային մէջ կը թմրի, եւ քնոյ մէջ կը խորասուզուի։

Մտքի փոփոխութեանց մարմնոյն վրայ ազդեցութիւններն ա՛լ նուազ գեղեցիկ և յայտնի ապացոյցներու վրայ հիմնուած են։ Ցանկարժական յուզումներն կը վրդովեն մարմնոյն պաշտօններն, երկիւղը մարսողութիւնը կը թմրեցնէ։ Խորին վշտառութիւն մը կը տկարացնէ բոլոր գործարաններն։ Մտքի երկարատև և դժուարին աշխատութիւն մը գործարանային հիւանդութիւններ կը ծնուցանէ։ Եւ երբ այսպէս ուշադրութեամբ, մտքի և մարմնոյ միութեան ապացոյցներն կուզեմք ճանաչել, հարկ է գիտնալ մտքին հետ ամենէն աւելի յարաբերութեան մէջ գտնուող գործարանն որ ուղեղն է։ մտքի գործունէութեան կայանն է նա։ խիստ կարևոր գործարան մ'է, իւր ընդունած արեան քանակութիւնը հաւասար է մարմնոյն մէջ շրջան ընող արեան հինգերորդ մասին։ Ուղեղն և միտքն իրարու հետ յարաբերութիւններ ունին, և ուղեղին փոփոխութիւններն կ'ազդեն մտքին վրայ, ինչպէս մտքին փոփոխութիւններն ուղեղին վրայ։ Պարզ և իրական օրինակներով բացատրենք մտքին և ուղեղին այս առնչութիւններն։ աշխատանոցի մը մէջ կը գտնուինք։ Իբրև կատակ յանկարծական հարուած մը կը շնորհենք ներկայ եղող մեր ընկերակցաց միոյն գլխուն։ Ահաւասիկ, գաւազանի հարուած թո՛ղ լինի, բաւական է որ յանկարծական և սաստիկ լինի։ անմիջապէս մեր բարեկամը ապուշի մը երևոյթը պիտի ստանայ, իւր մտածմանց կանոնաւորութիւնը պիտի կորսնցնէ և մենք մեր յանցանքին դառնութիւնը շուտ պիտի զգանք… կան նաև այնպիսի պարագաներ յորս հարուածն օգտակար կը լինի։ յիմարանոցներու մէջ փորձը կատարուած է և արդիւնաւոր եղած։ ապուշի մը գըլխուն տրուած յանկարծական և ուժգին հարուած մը կրնայ երբեմն լաւագոյն դարմաններէն մին լինել անոր ապուշութեան։ Մտքի ծայրայեղ յոգնութիւն մը, երկարատև և միանգամայն տաժանելի դժբաղդութիւն մը և արտաքոյ կարգի ուրախութիւն մը կրնան մտաւորական խանգարումներ յառաջ բերել։ հայր մը կրնայ յիմարանալ իւր զաւակին վաղահաս մահուան ի լուր։

---

(51)

ՋԷՎԾ ՎԷ ԳԸՍԳԱՆԾ ՋԷՎԾԷ

ՄՈՒՀԱՐՐԻՐԻ
ԷՄԻԼ ՐԻՇՊՈՒՐԿ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ
ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

Ֆատօր·—Մատամ Ժագէն, եագլաշընըզ, եագընա կէլինիզ·

Մարիան իլէրլէյիպ եագլաշտը·

Ֆատօր՝ չօճուղը կէօսթէրէրէք·—Պագընըզ·—տէյինճէ,

Մարիան՝ խըթիդրապընտան նաշի պիր նիտա սալը վէրէրէք·—Պիր չօճո՞ւգ մը, պիր չօճո՞ւգ մը·

Ֆատօր·—Էվվէթ, մատամ Ժագէն, քիւչիւճէք պիր գըզ տըր, տօղտուղը տահա պիր սաաթ եօգ տըր·

Մառիան·—Ա՜հ, եա՛ Ռապպիմ, եա՛ Ռապպիմ Ալլահ·—տէտի վէ գարեօլանըն էօնիւնտէ տիզ չէօքէրէք մէսէրրէթինտէն նաշի աղլամաղա պաշլատը·

Ֆատօր՝ սէօզիւնէ տէվամ իլէ·—Շիմտի, մատամ Ժագէն, կիտինիզ գօճանըզա միւժտէ վէրինիզ·—տէտիկինտէ, Մարիան այաղա գալգըպ, եիւմի եաշընտա պիր գըզ կիպի գօշարագ կէօզտէն նիհան օլտու·

Ֆատօր՝ մատամ տը Գարմէյլէ խիթապէն·—Կէօրի՞յօրմըսընըզ, մատամ, կէօրիւ՞յօրմըսընըզ, իշթէ օլտու պիթտի·

Մառիան՝ գօճասընը քէօշկիւն ավլուսընտա արապալըղըն էօնիւնտէ պուլտու· Սէյիս, պաղչէվան վէ պուէնըն եանաշմալարընտան պիրի՝ Ժագէնին եանընտա իտիլէր· Իշ կիւնիւ Մատամըն էյլէնճէ քէյֆսիզ օլտուղը մալիւմ օլտուղընտան, հէր քէս մէրգումէնին նասըլ օլտուղընը սուալ իտիյօր վէ Ժագէն պու սուալլէրէ ճէվապ վէրէմէյօր իտի·

Պիր տէ Ժագէն՝ գարըսընըն գօշարագ կէլտիկինի կէօրինճէ, պիլէնտը ավազ իլէ·—Ա՛, իշթէ Մարիան կէլիյօր·—տէտի·

Մառիան՝ եանլարընա վիւրուտ իթտիկինտէ, պալատէ զիքր օլընան խատէմէ՝ մէրգումէնին էթրաֆընը ալարագ·—Սէվկիւլիւ մատամըմըզ նա՞սըլ տըր·—տէյու սուալ իթտիլէր·

Մառիան՝ զարիֆ պիր Թարզտա·—Էյի տիր·

Խատէմէ·—Տիւնքի խասթալըղը կէչմիշ, էօյլէ՞ մի·

Մառիան·—Տիւնքի խասթալըղը՝ կիւզէլ պիր գըզճաղազը տիւնեայա կէթիրմէք իմիշ·—տէյինճէ հէր քէս տիւչարը հայրէթ ու իսթիղրապ օլտու, վէ Մառիան սէօզիւնէ տէվամ իլէ տէտի քի,

—Բարիզլի պիր էպէ գարը, մատամ Տիւրանթէն Թամ վագթընտա եէթիշտի· Պէնիմ ֆիքրիմտէն հիչ պիր չէյ կէչմէտիկինտէն, պու սապահ սաաթ իքի պուչուգտա եաթտըմ, գօճամ տա էպէ գարըյը պուլմագ իչիւն Վէզուլ եօլընը Թութտու·

Ժագ·—Պէն պիր վագըթտան պէրու մատամըն պէտէնինի կէնիշլէնմիշ կէօրիւյօր իտիմ· քէնտիսի իսէ պիր չէյ տէմէյօր իտի·

Մառիան·—Իշթէ պու սէպէպտէն նաշի իւչ այտան պէրու տիշարը չըգմայօր իտի·

Պաղչէվան·—Պաղչէյի պիլէ կէզմէյօր իտի·

Մառիան·—Ահ, մատամըմըզ բէք մէմնուն օլմալը տըր, զիրա քէնտիսի պիր չօճուղը օլմասընա չօգ արզու իթտի, իշթէ Ալլահ տա չիմտի վէրտի·

Պաղչէվան·—Էյ Մ. տը Գարմէյլ քէյֆիյէթի տույաճագ օլո՞ւր իսէ·

Մառիան·—Պարը գօճա պապալըգլարը՝ Թամ տօղուզ այ պիր գաչ կիւն տըր· Շիմտի արթըգ տարկընլըգլարը պիթէր կիտէր·

Ժագ·—Պունա չիւպհէ եօգ տըր, վէ Մ. տը Գարմէյլին անգարիպ միւվասէլէթի մէմուլ տըր·

Խոյէլէյին վուգուաթը պիւթիւն քէօյ էհալիսի տույուլուպ տիւչարը իսթիղրապ վէ Թէաճճիւպ օլտու· Լաքին պունտա պիր հայլէ օլտուղընը հիչ քիմսէ խայալինտէն պիլէ կէչիրմէտիկինտէն, հէր քէս քէօշք սահիպէսինին սաատէթ ու պախթիյարլըղընտան տօլայը սէվինտի վէ եէնի տօղան գըզճաղազա ուզուն էօմիւրլէր Թէմէննի էյլէտի·

Ժագէն գարը գօճա հէր քիմ խիթէր իսէ օնա չօճուղըն տօղտուղընը կէօզ եաչլարըյլա նագլ ու հիքեայէ իտիյօրլար վէ խըտմէթէն տիյօրլար իտի քի,

—Պիզիմ տէ տիւնեա ալէմ կիպի իչտէն հիչ խապէրիմիզ եօգ իտի· մատամ պիր չէյ սէօյլէմէյօր իտի· Իւչ հաֆթա ագտէմ Բարիզտէն պիզէ պէօյլէ պիր սանտըգ վիւրուտ իթտի, վէ մատամ մէզքիւր սանտըղը քէնտի տաիրէսինէ չըգարթտը· Պիզ պու սանտըգ տէրունինտէ նէ՞ վար տէյու մէրագ իտիյօր իտիք· Նէ օլտուղընը չիմտի արթըգ պիլիրիզ· պէշիք իմիշ·

Իխթիյար Ժագէն պէլէտիյէ տաիրէսինէ կիտիպ գըզ չօճուղըն տօղտուղընը վէ պունա մատամ տը Գարմէյլին՝ Ամէլի-Վալանթին իսմինի վէրտիկինի պէյան իթտի·

15

ԷՕԻ ՊԱՇ ԲԱԲԱԶ

Իրթէսի կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա սաաթ իքի րատտէլէրինտէ Մառիան՝ պաշ բարազըն քէօշկէ կէլտիկինի վէ քէնտիսինի կէօրմէկէ արզու իթտիկինի հանըմընա խապէր վէրտի·

Էպէ իլէ միւտանա՝ օրատա պուլընըպ, չօճուղ միւտանանըն գուճաղընտա իտի·

Մատամ տը Գարմէյլ պիր չէյ սէօյլէյէճէք իտի ամմա Մատամ Ֆատօրըն իչարէթի իւզէրինէ սուս տուրտու·

Ֆատօր·—Միւտանա, սիզ օտանըզա կիտինիզ·

Միւտանա չէքիլտի կիթտի·

Մատամ տը Գարմէյլ, եանի Էլէն·—Պու կիւն բարազ էֆէնտիյի գապուլ իտէմէմ·

Ֆատօր՝ գարեօլանըն իւզէրինէ էյիլէրէք եավաշ պիր սէս իլէ·—Պիլմէքսիզ գապուլ իտինիզ· անճագ նէ եօլտա հարէքէթ իտէճէկինիզի ունութմայասընըզ·

Էլէն·—Էօյլէ՞ մի իսթէրսինիզ·

Ֆատօր·—Էվվէթ·

Էլէն·—Մառիան, բարազ էֆէնտի կէլէպիլիր·

Պիր աղ սօնրա իխթիյար բարազ օտայա իչէրի կիրէրէք սէվինճլի պիր Թարզտա·—Օ՜հ, օ՜հ, պու նէ՛ այէա չէյ օլմուշ·

(Տէվամը)

ազգատ մը կրնայ վայրկենական կերպիւ իւր գաղափարաց շղթան կորսընցնել եթէ բաղդը զինք անակընկալ հարստութեան մը տէր ընէ։ Եւ կրնաք վստահ լինել թէ՝ ուղեղային տագնապներն և խանգարումներն միշտ նմանօրինակ պարագաներու մէջ տեղի կ'ունենան։ Վիշտ մը, ուրախութիւն մը, կորուստ մը, ևայլն միակ պատճառներն են ուղեղի այդ դառնաղէտ ախտին որ շատ պարագաներու մէջ անդարմանելի է։ Հիւանդանոցի մը մէջ՝ եթէ իւրաքանչիւր ամիս 10-15 հիւանդ կը դարմանուի, յիմարանոցը բովանդակ տարւոյն մէջ չը կրնար 5 յիմար բուժել։

Երրորդ գլուխը կը պարունակէ մարմնոյն և մտքին առնչութիւններն, որ ամենէն գեղեցիկ մասերէն մին է Պէնի այս իմաստասիրական աշխատութեան։ Երկու երևոյթներ կան․ այդ երևոյթներուն առնչութիւնը ցուցնելու համար, երկու եղանակներ կրնանք ի գործ դնել․ արդեանց գոյութիւնը իւր պատճառին գոյութեամբ ապացուցանել և կամ արդեանց բացակայութիւնը իւրպատճառին բացակայութեամբ ապացուցանել։ Ամենէն որոշն, հասկնալին և գործածականն երկրորդ եղանակն է․ գեղեցիկ օրինակ մը տանք, միսը երկար ժամանակ կը մնայ առանց հատելու եթէ օդին ազդեցութենէն զերծ պահենք․ ուրեմն օդն և կամ անոր տարրերէն մին է մսին հատելուն պատճառը։ Եթէ պատճառը ջնջենք, արդիւնքն անմիջապէս կը դադրի․ կրակը ծուխին պատճառն է, մարէ կրակը և ծուխն որ անոր արդիւնքն է, յառաջ չը պիտի գայ։ Բայց այս ընդհանուր կանոն մը չէ․ կան պարագաներ յորս չենք կրնար երբե՛ք ջնջել գործող և ազդեցիկ պատճառն։ Կարելի է՞ թողուլ մեր բնակած երկիրն։ Կարելի՞ է ջնջել լուսինն տեսնելու համար երկրի վըրայ անոր յառաջ բերած երևոյթներն։ Երբե՛ք․ սոյն օրինակ պարագայից մէջ երրորդ եղանակ մը ի գործ կը դնենք որ կրնայ օգտակարապէս գործածուիլ մտքի և մարմնոյ երևութից առնչութիւններն գիտելու համար․ պատճառն աստիճանաբար եթէ մեծցնենք, արդիւնքըն ևս նոյն համեմատութեամբ պիտի աճի․ մարմնոյ հեղուկ և կազային վիճակներն արդիւնք են ջերմութեան, ջերմութիւնը ի՞նչ աստիճանաւ որ աւելնայ, նոյն համեմատութեամբ մարմինը հեղուկ կամ կազային կը լինի։

Այսպէս նաև մարմնին և մտքին իրարու հետ մտերմական յարաբերութիւն մ'ունին, մարդն կրկնակի էակ մ'է, միտքը մարմնէն չենք կըրնար անջատել, կարելի չէ մին ջնջել միւսը դիտելու համար․ նոյնը նաև ուղեղին համար է․ եթէ ջնջենք ուղեղը, ի՞նչպէս կրնանք քննել միտքը և մտաւորական կարողութիւններն որք առանց ուղեղի գոյութիւն չը պիտի ունենան։

Եւ սակայն կրնանք ուղեղին և ջղային դրութեան աստիճանաբար զարգացումներն բաղդատել և տեսնել թէ՝ միևնոյն զարգացումներն ևս գոյութիւն կ'ունենա՞ն մտաւորական կարողութեանց մէջ։ Գանկաբաններուն համար ծանօթ խնդիր մ'է ուղեղի ծաւալին և մտաւորական զարգացման միջև եղող առնչութիւնն։ Հակառակ բացառիկ երևոյթներու, ընդհանրապէս ընդունուած է թէ՝ խոշոր և մեծ գըլուխ մը կը պարունակէ զարգացեալ ուղեղ մը որոյ հակառակ ապուշ մարդոց վրայ միշտ փոքրիկ գլուխ մը տեսնուած է։ Քիւվիէի ուղեղը 1,828 կռամ կը կշռէր․ և ամենքս գիտենք թէ՝ Քիւվիէ նշանաւոր գիտուններէն մին եղած է։ Քէն մարդաբանական վրայ լուրջ աշխատութիւն մ'ունի․ եօթներորդ տպագրութեան 571 երեսին մէջ Եւրոպացւոց ուղեղին վրայ գեղեցիկ բաղդատական հաշիւ մ'եղած է։ Եւրոպացւոյ մը ուղեղը միջին հաշւով 1403 կռամ կը կշռէ․ իսկ կնոջ մը ուղեղն՝ 1247 կռամ։ Բազմաթիւ ապուշներու ուղեղներ կշռուած են և արդիւնքն եղած է 765, 730, 637, 560, 517, 425, 368 և 241 կրամ։ Ո՛րքան մեծ տարբերութիւն կայ 241 կռամին և 1828 կռամին միջև որ Քիւվիէի ուղեղին կշիռը կը ներկայացնէ։ Բայց պիտի առարկէք թէ՝ փիղ մը կրնայ 5 քիլօկրամ ծանրութեամբ ուղեղ ունենալ և կէտն՝ 2500-4000 կռամ։ Հակառակ այդ խոշոր ուղեղին, փիղն և կէտն հանճարեղ կենդանիներ չեն, որովհետև մեծածաւալ մսակոյտ մ'ունին, այդ մսակոյտին համար մկանային արտաքոյ կարգի զօրութեան մը պէտք ունին, և այդ ահեղ և կորովի մկանունքն շարժման մէջ դնելու համար, ջղային սաստիկ զօրութիւն մը պէտք է, և հետևաբար փիղն և կէտն ունենալով գործօն մկանունքներ, իրենց ուղեղն ևս նոյն համեմատութեամբ զարգացած է։

(Տէվ.-ի)

Մ․ Գ․ ՍՕՃԵԱՆ

ՏՕԳԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

Թէտավիի խուսուսի՝ իլլէթը էֆրէնճիյէ, վէ ալէաթը Թէնասիւլիյէ տաիր․ Գալաթատա քէօբրիւ պաշը Նումրօ 8։

ԳՕԼԷՐԱ

Տուն վարիտ օլան Թէլէկրաֆլարա նազարըն, Մէքքէտէ 3 կիւնտէն պէրու գօլէրատան եէնի վուգուաթ օլմայըբ Գազաթ էսկի Թուլթուլան լարտան օգոստոսըն 8ինտէ 6 վէ 9 ընտա եալըըզ 2 քիշի վէֆաթ էյլէմիշ տիր։

Տիյարպէքիր վիլայէթինտէ Մարտին վէ Ճէզրէ իլէ ճիվար քէօյլէրտէ տախի 3 կիւնտէն պէրու իլլէթը մէզքիւրէտէն հիչ պիր էսէր կէօրիւլմէմիշ տիր։

* *

Պէլէտիյէ տաիրէլէրինին գանունէն միւքէլլէֆ օլտըգլարը վէզաիֆը տաիմէտէն պաշլըճասը պուլընան խըտէմաթը Թանզիֆիյէնին՝ չէհրին հէր Թարաֆընտա լայըգըյլա իճրա օլընըբ օլընմատըղընը անլամագ, վէ պիր նօգսան վար իսէ իճրա ու իքմալի էսպապը տէվաիրը մէզքիւրէ միւտիրլէրինէ պիլ միւզաքէրէ Շէհր Էմանէթինէ պիլտիրիլմէք, վէ կէրէք Տախիլիյէ Նէզարէթինին վէ կէրէք Զապթիյէ Նէզարէթիյլէ մազպաթա վէ տէվաիրը սաիրէնին իշարաթ ու իխթարաթըյլա պիր միւտտէթտէն պէրու տէվաիրը պէլէտիյէ եազըլան մէվատտը Թանզիֆիյէ վէ Թէտապիրը "Սըհհիյէտէն հանկըլարը իճրա օլընմըշ իսէ անլէրի ըէյիլլան կէօրիւպ խապէր վէրմէք, վէ իճրա-"ը կէրի գալան չէյլէրի Թաագիբ վէ Թաաճիլ իլէ խըթամընտա քէ ղալիք պիլմուայէնէ խըպար էյլէմէք, վէ չայէտ պէր վէճհը մուհարրէր եազըլան չէյլէրտէն պաղըշըն իճրասընա պէլէտիյէ տաիրէլէրինճէ իմքեան պուլընամայաճագ օլուր իսէ, Շէհր Էմանէթինէ իշաալընա պաղըլմագ իւզրէ էսպապըն տէրհալ Էմանէթէ ինհա իթթիրմէք մէմուրիյէթիյլէ հէր տաիրէյէ մուվագգաթէն պիրէր միւֆէթթիշ թայինի՝ մախսուսէն պու իշ իչին Շէհր Էմանէթի էրքեանը մէմուրինինտէն Թէշէքքիւլ իտէն գօմիսիօնճա պիլթէնսիպ պէրվէճհը ալթ տէվաիրը պէլէտիյէյէ մէմուրլար Թային գըլընմըշ տըր։

Պիրինճի տաիրէյէ՝ Շէհր Էմանէթի մուհասէպէճիսի Րէշատ պէյ հազրէթլէրի,

Օնըճը տաիրէյէ՝ մէճլիսը էմանէթ պաշ քեաթիպի Րէմզի պէյ հազրէթլէրի,

Իքինճի տաիրէյէ՝ մէճլիսը էմանէթ ազասընտան Մուսթաֆա պէյ,

Ալթընճը տաիրէյէ՝ մէճլիսը էմանէթ ազասընտան Ազնաւոր Անտոն էֆ․

Եէտինճի վէ սէքիզինճի տաիրէլէրէ՝ Էմանէթ էվրագ միւտիրի մուավինի Ֆաիգ պէյ,

Իւչիւնճիւ տաիրէյէ՝ Էմանէթ մուհասէպէ մուավինի Սայիհ էֆ․

Տէօրտիւնճիւ տաիրէյէ՝ մէճլիսը Էմանէթ ազասընտան Իպրահիմ պէյ,

Պէշինճի տաիրէյէ՝ մէքթուպճի Էմանէթ միւտիրի Թէվֆիգ պէյ,

Տօգուզունճու տաիրէյէ՝ մէճլիսը Էմանէթ ազասընտան սէր միւհէնտիս Մէհմէտ էֆ․ Թային գըլընարագ իֆաի մուամէլէյէ պաշլամըշլար տըր։

* *

Սըհհիյէ գօմիսիօնը մախսուսը Թարաֆընտան Թային օլունան միւֆէթթիշլէր իլէ Շէհր Էմանէթի ռէյյար Թանզիֆաթ միւտիրը ումումիսի Գատըքէօյ վէ ճիվարլարընը տէվր ու Թէֆթիշ իտէրէք բէք չօգ մահալլէրին Թէմիզլիկինէ տըգգաթ իտիլմէտիկինի վէ Մօտա վէ Մէօհըտար վէ Ֆէնէր վէ Գուշտիլի սահիլէրինին բէք ֆէնա Թէաֆֆիւն իթտիկինի կէօրէրէք, պու պապտէ իճապ իտէն Թէտապիրին իֆասը զըմնընտա լազըմ կէլէնլէրէ է-մամիրը լազըմէ իթա պույուրուլմասընը պա րաբօրթօ մէրճիի ալիսինէ պիլտիրմիշլէր տիր։

* *

Մէսաժըրի Մարիթիմ գումբանեասընըն Օտէսատան կէլէն Կա...-իէր վաբօրը՝ Ախեօլը Պուրկազընտա Պուլկարլար Թարաֆընտան գարանթինայա գօնըլմըշ իսէ տէ, մէզքիւր վաբօրըն գարանթինայա վազը՝ եանլըշլըգ նէթիճէսի օլտըղը՝ մէզքիւր գումբանեանըն Տէրսաատէթ սէրաճէնթէսի Մ․ Մարթէն Թարաֆընտան Սօֆիայա չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆ իւզէրինէ անլաշըլմըշընտան, մէզքիւր վաբօր՝ 24 սաաթ Թէվագգուֆա մէճպուր օլտըգտան սօնրա եօլընա տէվամ իտէպիլմիշ տիր։

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

—Գարատէնիզ խաթթը բօսթասընը իճրա իթմէք իւզրէ կէչէն չարշէնպիհ ագշամը լիմանըմըզտան հարէքէթ իտէն Իտարէի Մախսուսէնին Ս-է-ր-է- վաբօրըյլա իտարէի մէզքիւրէ սէր աճէնթէսի Պէյլիքճեան Մըկրտիչ էֆէնտի՝ չէհրիմիզտէն հարէքէթ իթմիշ տիր։ Էֆէնտիի մուամիլէյհ՝ Գարատէնիզ սէվահիլինտէքի աճէնթէլէր հիսապաթ վէ մուամէլաթընը Թէտգիգ ու Թէֆթիշ էյլէտիկտէն սօնրա, Իտարէի Մախսուսէնին Թէզգիրէ վարիտաթընա տէլալէթ իտէն էսպապը իսթիհսալ էյլէյէրէք աւտէթ իտէճէք տիր։

—Էտիրնէ վէ Մուսթաֆա Բաշա սիթասիօնլարընտա ինշա իտիլէճէք եէնի կէօմրիւք էպնիյէ վէ անպարլարընա մախսուս օլարագ չըմէնտըֆէր գումբանեասը Թարաֆընտան Թէրք օլունան արազիի Թէսլիմ ալմագ իւզրէ կէչէն հաֆթա Էտիրնէյէ կիթմիշ օլան Ճէմիյէթը Րուսումիյէ ազասընտան միւֆէթթիշը ումումի Արիֆ պէյ՝ տուն Տէրսաատէթէ ավտէթ էյլէմիշ տիր։ Էտիրնէ սիթասիօնընտա կէօմրիւք տաիրէսիյլէ անպար ինշասը իչիւն 600 վէ Մուսթաֆա Բաշա սիթասիօնընտա 450 միւրէպպա մէթրօ արազի Թէրք իտիլմիշ տիր։

—Իզմիր ճիհէթինտէ Եէնիգալէտէ ինշա իտիլմէքտէ օլուպ 3 Թարաֆը խէնտագ պուլունան օլան իսթիհքեամը մէթինին նամը նամիի հազրէթը Բատիշահիյէ մէնսուպէն «Համիտիյէ իսթիհքեամը» նամըյլա եատ օլընմասընա իրատէի Սէնիյէ սունուհ իթմիշ տիր։

—3 սէնէտէն պէրու Մըսըրտա պուլընան Րում Մէլքիթ Գաթօլիքի Բաթրիգի Ղրիգօրիօս էֆ․ հազրէթլէրի՝ պու քէրրէ Պէյրութա ավտէթ իթմիշ, վէ կէրէք Րում Գաթօլիք ըուհպանը վէ կէրէք մէմուրինը մահալլիյէ Թարաֆընտան սուրէթը ինթիրամքեարանէտէ իսթիգպալ օլընմըշ տըր։

—Իզմիրտէն կէօզթէբէյէ հարէքէթ իտէն Թրամվայ արապասը Գարաթաշտա Մաղնիսալը գահվէճի Գօզոս նամ քիմսէյի չիյնէյիբ Թէլէֆ իթմիշ տիր։

—Սազըրտա 14 եաշընտա պիր Րում գըզը՝ ախիրէն պիր կէճէ էլինտէքի լամպայը տուշիւրէրէք, կազ բօրլայըբ ֆիթիլընտա ատէշ սիրայէթ իթմիշ վէ մէրգումէ եանըբ Թէլէֆ օլմուշ տըր։

—Պէլկրատ բօսթա վէ Էմանէթ մէմուրը օլուպ 7 մահ մուգատտէմ 13000 ֆր․ըլգ Նագտ վէ Էմանէթ սըրգաթ իլէ ֆիրար իթմիշ օլան Մ․ Ալէքսանտր Վիտօվիչին Տէրսաատէթտէ պուլընտըղը՝ չէհրիմիզ Սըրպիսթան սէֆարէթի Թարաֆընտան խապէր ալընարագ, մէրգումըն Թէվգիֆի իչիւն սէֆարէթխանէտէն պիր Թէրճէման՝ Պէյօղը միւթէսարրըֆլըղը տաիրէսինէ կէօնտէրիլմիշ, վէ Թէրճէմանը մուամէլէհէ Թէրֆիգ օլունան իքի բօլիս մէմուրը՝ մէրգումը պիլթէհարրի Գալաթատա Մօսխանէտէ պիր պիրահանէտէ կէօրէրէք Թէրէֆէսթ էյլէմիշլէր տիր։

Մէրգում իքի ժանտարմայըն Թահթը մուհաֆազասընտա օլարագ հալտէ Սըրբ հուտուտընա գատար կէօնտէրիլիւր, օրատա Սըրբ մէմուրլարընա Թէսլիմ օլընաճագ տըր։

—Սուլթան Ահմէտտէ Միլլէթ Պաղչէսի գարշըսընտագի աչըգ տիւքքեանը իչիւն Ֆաթիհտէ պիր քէօմիւրճիւտէն սաթըն ալընան 40 տէվէ եիւքիւ քէօմիւր՝ Ախըր Գաբու գանթարճըսը Ահմէտ աղայա Թարթթըրըլմըշ իսէ տէ, հասըլ օլան չիւբհէ իւզէրինէ, Պիրինճի տաիրէ չավուշլարընտան պիրինէ միւրաճաաթլա Թէքրար Թարթթըրըլտըգտա, պէհէր տէվէտէ 20շէր գըյյէտէն 800 գըյյէ նօգսան զուհուր իթտիկինտէն, Շէհր Էմանէթինէ մուամէլէի նիզամիյէսի իճրա գըլընմըշ տըր։

—Սամաթիա Պալըգ Բազարընտան Զարզուր Քէպիրին Բարմագ Գաբու ճիհէթինէ գատար պիր Թիւնէլ ինշասը իչիւն Կէլէպօլու միւթէպէրանընտան Հասան էֆ․ իլէ Տէրժանեան Անտոն էֆ․ նին Թագտիմ իթմիշ օլտըգլարը լայիհա՝ պու քէրրէ պէրայի Թէտգիգ Նաֆիա Գալը Ալիտէն Նաֆիա Նէզարէթինէ հէվալէ պույուրուլմուշ տըր։

Էրմէնի Գաթօլիք Բաթրիգխանէսինտէն կէօնտէրիլէն իլան տըր։

Ս․ Գրիգոր Լուսաւորիչ Ուսումնարանի Տեսչութիւնը պատիւ ունի ծանուցանել Ցարգոյ Ազգայնոց որ առաջիկայ սեպտեմբեր 3ին պիտի բացուի վերստին Ուսումնարանս․ Նախապատրաստական և ութերորդ կարգերէն զատ՝ այս տարի եօթներորդ կարգ մ'ալ պիտի ըլլայ։

8-7

Այտըն վէ Խիւտավէնտիկեար վիլայէթլէրի տախիլինտէ վագը ալթի իւզ զիքր մահալլէրին 306 սէնէսինէ մահսուսէն միւզայէտէյէ չըգարըլան բալամուտ աշարընըն հասըլաթ վէ պէտէլաթը սաղըգալարըյլա միւտտէթը միւզայէտէլէրի․

Այտըն վիլայէթի տախիլինտէ օլան — Գարարտատէ Թարիխի 15 աղոստոս 306 սէնէսի տիր։

Եսամիի գազա		Հասըլաթը [illegible]
		Ղրշ․
Իզմիր	գազասը	26798
Պէրկամա	»	596657
Էտտէմիշ	»	150607
Ուրլա	»	123802
Մէնէմէն	»	75120
Սիվրիհիսար	»	156087
Մաղնիսա	»	118770
Գասապա	»	5105
Ալաշէհիր	»	157180
Սալիհլի	»	662502
Տէմիրճի	»	803737
Գուլա	»	281180
Էշմէ	»	409296
Քէրտուս	»	1080769
Ագհիսար	»	154502
Գըրգաղաճ	»	37000
Սօմա	»	7415
Մա Զինէ Այտըն	»	92381
Նազիլլի	»	958522
Սէօքէ	»	3132

(13)

ՑԻՄԱՐ ՑԻՍՆԱՊԵՏԸ

ՀԵՂԻՆԱԿ

ՔԵՐՈՎԲԷ ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ

Էթիէնի ծառան, ինչպէս որ տիկին Ֆըրանսուազ միշտ կը կրկնէր անոր կանացի ականջին։

Իսկ Էթիէ՞ն։

Ո՛հ, անիկայ տէր մ'էր, և նոյն իսկ Պէրթիէի տէրը։

Զոյգ մը փառաւոր կառքեր և վեց հատ ընտիր ձիեր միշտ պատրաստ կ'սպասէին անոր ախոռներուն մէջ, տիկին Տըլապուշ կոչուելու սահմանեալ երջանիկ կնոջ ծառայելու համար։

Իսկ Տըլապուշի ապարանին մէջ գտնուած ծանրագին և խիստ չքեղ կարասիքը, բազմաթիւ սպասաւորները, կառապանները, խոհարարները, պարտիզպանները, և նոյն իսկ ապարանը՝ հիանալի դիրքովն ու տեսքովը, միմիայն անոր պիտի ըլլար որ Էթիէնի հետ ամուսնանալու չնաշխարհիկ փառքին արժանի պիտի գտնուէր։

Եւ ահա ճիշդ այս բաներն էին որ Էթիէն իր ոտիցը առջև կը դնէր անոր սիրտը շահելու և բոլորովին իրեն սեպհականելու համար։

Եւ այս նպատակաւ, մարդասպան մը և դուցէ հայրասպան մ'իսկ ըլլալու պատրաստ գտնուած ըլլալը ապացուցած էր։

Վհո՛ւկը… միշտ վհուկի՞ բառերը։

Բայց ի՞նչ էին վհուկի բառերը, եթէ ոչ՝ հակասական մարգարէութիւններ։

Ըսեր էր իրեն թէ իր սիրահարը՝ այսինքն Պէրթիէն պիտի սպաննէր։

Լա՛ւ, Պէրթիէի ալ ըսած էր թէ նոր հաստատուելիք ընկերութեան մը բաժնեթուղթերը գնելով տարապայման կերպիւ պիտի հարստանար, գեղանի կնոջ մը ամուսինը, և զաւակներու, ապարաններու և շատ մը ուրիշ բաներու տէր պիտի ըլլար։

Արդ քանի որ ինքը պիտի սպաննէր զՊէրթիէ, ուրեմն մեռած մարդ մը ի՞նչպէս ետքէն պիտի կարենար նոր հաստատուելիք ընկերութեան մը բաժնեթղթերէն գնելով հարստանալ, գեղանի կնոջ մը ամուսինը՝ և զաւակներու, ապարաններու և շատ մը ուրիշ բաներու տէր ըլլալ։

Միթէ ասկից աւելի հակասական և արտառոց գուշակութիւն մը կրնա՞ր ըլլալ։

Որչա՛փ դիւրահաւատ և տղայամիտ գըտնուած էր Պէրթիէի սիրուհին հաւատալով այն թատերական տեսարաններուն և դերասանական խօսքերուն, որոնք ստակ կորզելու համար հնարուած խաբէական բայց խիստ վարպետ ձևեր էին միայն։

Սակայն ինչո՞ւ համար այդ խաբէական և վարպետ ձևերը, այն թատերական տեսարանները և դերասանական խօսքերը, ա՛յնչափ խորին կերպիւ ազդեր էին Անժէլիքի հոգւոյն իսկ։

Բայց վերջապէս ինչ որ ալ ըլլար, սոսկ տըղայական բաներ էին անոնք, և ինքն ալ ճիշդ տղու մը պէս տկարամտութեամբ անոնց հաւատացած։

Ահա այս մտածումներով գիշեր մը մինչև այս անքուն անցուցած էր Անժէլիք։

Հետևեալ օրը բան մը չէ կրցաւ ուտել։

Բայց իր որոշումը տուած էր։

Վերջնական և անդառնալի որոշում մը։

Անժէլիք, երկար խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ նոյն օրը տիկին Ֆրանսուազի հետ, որ Էթիէնի գործակատարը ու խորհրդականը եղած օրէն ի վեր դադրած էր ուրիշներու կարերը կարելէ։

Մինչև այն ատեն իրեն անծանօթ եղած տեսակ տեսակ գլխու ցաւեր ու պտոյտներ, սրտի խառնուքներ, յօդացաւեր և չեմ գիտեր տակաւին ուրիշ ինչ բաներ մէկէն ի մէկ երևան ելած և զինքը՝ գործելէ արգիլած էին։

Սակայն ասոնց և ոչ մին կը պատահէր երբ տիկինը իր օրական հացը և նստած տան վարձքը հոգալու համար խղճի մտօք և համբերութեամբ՝ ինչպէս նաև բնականաբար զուարթութեամբ ու կատարեալ առողջութեամբ աշխատելու սովորած էր։

Աւելի զարմանալի բանն ալ այն էր որ իր այնչափ նորածին հիւանդութեանց մէջ ստամոքը բնաւ ապստամբութեան նշան մը չի ցուցնելէ ի զատ, կարծես թէ աւելի համեղ կերակուրներ մարսելու համար նոր զօրութիւն մ'ալ ստացած էր։

Անժէլիքի հետ ունեցած յիշեալ տեսակցութիւնը, կարծես թէ հարիւր բժշկական այցելութենէ և տասը օդափոխութենէ աւելի օգուտ բերեր էր նազելի անձին, թէպէտ իրօք բնաւ պէտք մը չունէր այս տեսակ օգուտներու շնորհին։

Ինչ որ է, տիկին Ֆրանսուազ այնպիսի երջանիկ հովէ մը մղուելով իր բնակարանէն դուրս ելաւ, որ բոլոր նախորդները կը գերազանցէր։

Նոյն գիշերը ժամը ութին, (այսինքն կէս գիշերէն չորս ժամ առաջ), երիտասարդ և երջանիկ գործարանատէրը առանձին սենեկի մը մէջ կը գտնուէր տիկին Ֆրանսուազի տունը, և Անժէլիքի հետ գլուխ գլխու։

Էթիէն, երբէք այն աստիճան զուարթ տեսած չէր այն գեղանի կինը՝ որուն ժպիտներուն բացարձակ տէրը ըլլալու համար մարդասպան մը՝ և հայրասպան իսկ ըլլալու խօսք տուած էր։

Իսկ այն վայրկենին, ննջաւոր տիկին Ֆըրանսուազ, Անժէլիքի հետ ըրած սատանայական կարգադրութեան համեմատ Պէրթիէի բնակարանը կերթար անոր դռնապանին յանձնելու համար բանալի մը և փոքրիկ տոմսակ մը։

Պէրթիէ տակաւին հանուած չէր, և տան դռնապանը գալով իրեն տուաւ այն բանալին և տոմսակը, ըսելով որ իրեն անծանօթ կին մը յանձնած էր զանոնք։

Թէ Պէրթիէ ի՜նչ մեծ հետաքրքրութեամբ և քիչ մ'ալ սրտի տագնապէ յուզուելով առաւ այն բանալին և պատռեց տոմսակին պահարանը, ասի դիւրաւ կրնայ հասկցուիլ։

Ահա ինչ որ գրուած էր այդ փոքրիկ տոմսակին մէջ․

«Այս գիշեր ժամը ութ ու կէսին դրան բանալին ձեզի ղրկած եմ քրոջդ հետ անպատճառ մեր տունը եկէք։

«Զիս հոն չի պիտի գտնէք, այլ իմ տեղս երիտասարդ մարդ մը որ ձեր Անժէլիքին քով կը գտնուի առանձին։

«Տունէս դուրս ելայ՝ ներկայ չի գտնուելու համար այն գայթակղական տեսարանին, որ անշուշտ տեղի պիտի ունենայ ձեր հոն գալովը։

«Եթէ ձեր պատւոյն նկատմամբ ունեցած նախանձախնդրութեանս համար զիս զղջացնել չէք ուզեր, կը խնդրեմ որ անդէն գաք իմ տունս։

«Բաւական է որ ճանչէք ձեր հակառակորդը ձեր աչօք իսկ տեսնելով զանի։

«Եթէ անոր հետ հաշիւ մը պիտի ունենաք, կրնաք կարգադրել զայն ուրիշ տեղ մը, և այս մասին բոլորովին ձեր պատասխանատուութեան կը վստահի

«Միշտ անձնուէրդ

«ՖՐԱՆՍՈՒԱԶ»։

Թողունք խեղճ Պէրթիէն այս սարսափելի զեկուցման վրայ զգացած տարապայման յուզման և այլայլութեան մէջ, որ աւելի դիւրին է երևակայել քան թէ նկարագրել, և դառնանք Անժէլիքի և Էթիէնի մօտ, որոնք՝ ինչպէս որ ըսինք՝ գիշերուան այն ժամուն մէջ առանձին կը գտնուէին գլուխ գըլխի, տիկին Ֆրանսուազի տան առանձին մի սենեկին մէջ։

—Ո՛հ, ո՛րչափ ուրախ եմ զձեզ այսչափ զըւարթ տեսնելուս, Անժէլիք․ ո՛րչափ շնորհապարտ եմ ձեզ այն հրաւէրին համար որով հաճեցաք պատուել զիս այս գիշեր։

—Միթէ ճշմարի՞տ կը խօսիք, Էթիէն։

—Ձեր վրայ ունեցած սիրոյս համար արդեօք չի տուի՞ ձեզի մինչև իսկ այն ծանրագին ապացոյցները, որոնց առջև շատ մարդիկ պիտի վարանէին։

—Ուրեմն իմ վրայ զգացած սէրերնիդ կատարելապէս ճշմարիտ է։

—Միթէ տակաւին ատոր վրայ մտածելու տեղ մնացա՞ծ է։

—Կը հաւատամ խօսքերնուդ, պարո՛ն Էթիէն․ բայց Պէրթիէն միշտ մտածել կուտայ։ ի՞նչ պիտի ընենք զանի։

—Սիրելի Անժէլիքս, ինչ որ խոստացած էր Պէրթիէ ձեզի, այն բանը կը խոստանայի ես ալ․ միթէ ազատ չէ՞ք ուզած անձերնիդ ձեզի ամուսին ընտրելու։

(Շարունակելի)

Փօշտօղան փազա		32755
Մուղլա	»	11683
Միլաս	»	1891
Փօտրում	»	25541
Մէրմէրիս	»	44540
Մէքրի	»	193061
Տէնիզլի	»	8994
Թավաս	»	48341
Փօլտան	»	75852
Սէրայ	»	7265
Զալ	»	3521
Ղարպի Գարաղաճ	»	1989
Խուսուսիյէթլէր Հիսաբլարընտան	Գարարտատէ խուրիխի 25 աղուստոս 306 տըր․	
Եսամի մահալ	պէտէլը աղաճ	Ղրշ․
Արմատապատ նահիյէսի		123500
Կիրէ վէ Գըզըլ քէչիլի գարիյէլէրի		3505
Տէրէ Վիրան Էյըր Նէնիճէ վէ Սարընճա գարիյէլէրի		2000
Գարարտատէ Թարիխի 21 աղուստոս 306		
Բէմէր գազասը		103000

Պալատէ մուզայէտէ մահալլէրին 306 սէնէսի բայամուլթ էօշրիւ մահալլէրինտէ միւզայէտէյէ չըգարըլմըշ վէ խիթամը միւտտէթտէ պուլընան պէտէլլէրի հատտը լայըգ օլտուղը հալտէ, գարարտատէլէրինին բէշիտէսի մուզայէտէ պուլունմուշ իտուլկինտէն, թալիպ օլանլարըն վէ չէթմիլ միւզայէտէլէրինէ էթրաֆը լա մօլիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին խիթամը միւտտէթտէն էվվէլ մահալլէրինէ վէ եախօտ Մալիյէ Խազինէսի ճէլիլէսինտէ Աչար վէ Ռուսումաթ իտարէսի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի,

9 աղուստոս 306 5—1

ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ

ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԷԼԱՄԻՅԷ ԹԱՂ

Վաւերացեալ Հասարակաց Կրթութեան «Մէարիֆ» ի պաշտօնարանէն

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 'Ի 1885

Վարժարանիս Զ. տարեշրջանն կ'սկսի յառաջիկայ 15 Օգոստ. աշակերտաց վերադարձն է նոյն Դէ. օրն: Այս հաստատութեան մէջ կ'աւանդուին նախակրթական եւ երկրորդական ուսմունք։

Ամէն անոնք' որք կը փափաքին տալ իւրեանց զաւակաց' բարձրագոյն ուսումն եւ հաստատուն կրթութիւն, պարտին դիմել առ Հայկազեան վարժարանն։

Գիշերօթիկ աշակերտք եւս կ'ընդունուին։

Կատարեալ խնամք, մասնաւոր հոգածութիւն, իրական յառաջադիմութիւն։

Հայկազեան վարժարանն լաւ կեանք մը կը պատրաստէ վասն Հայ Ուսանողաց։

Գլխաւոր ուսանելիք կ'աւանդուին ի ձեռն մի ընտիր եւ վկայեալ ուսուցչական մարմնոյ։

Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ Տնօրէնն անձամբ կամ նամակաւ. — Իւսկիւտար Սէլամիէ Թաղ Գուռան փողոց Թիւ 17։

Հիմնադիր—Տնօրէն
Մ. ԱՂԱՃԱՆԵԱՆ
3—2

ՏԷ ՐՍԱԱՏԷԹ ԹՐԱ ՎԱՅ ՇԻՐՔԷԹԻ

Բուրսինտան կէլէն իլան.

Թրամվայ չիրքէթի մէճլիսը իտարէսինին գարարը վէ 1890 մարտ 15/27 տէ իճթիմա իտէն մէճլիսը ումումինին մուգարրէրաթը վէճհիլէ, 1889 սէնէսի իչիւն 5 լիրաի Օսմանի մըգտարընտա բէսիւլմալլէրի թէէտի յէ օլունաճագ օլան 865 աաէտ հիսսէ սէնէտաթըւն գուբա բէչիտէսի' ալաֆը. սէպտեմբէրին 1ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ էօյլէնտէն սօնրա սաաթ 2տէ Գալաթատա Բէրչէմպէ բազարընտա Թրամվայ չիրքէթինին մէրքէզ իտարէխանէսինտէ ալէնէն իճրա օլունաճաղը' սէնէտաթ համիլլէրինէ իլան օլունըր։

Միւտիրը ումումի
Ա. ԹՐԻՒԼԷ

Տէրսաատէթ
21 Օգոստ. 1890 2—2

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 22 օգոստոս

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	96-$9/16$
Օսմ. էսհամը աչըլտը	18-$3/4$
» » գարանտը	18-$11/16$
» » Սէրի Ա	42 $1/2$
» » » Գ	24 $1/4$
» » » Ս	18 $5/8$
Թէտիյէ 1871	98-$1/4$
Օսմանլը Պանգասը	13 $3/4$
Ռուսիա իսթիգրազը	109-
Մըսըր առւյ. մուքթթահըտէ	97-$1/8$
» իմթիյազլը	102-$1/8$
Տաիրա Սանիյէ Մըսըր	84-
Բօլկառ իսթիգրազը	101-$1/2$
Պուլկար իսթիգրազը	
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-474

Բարիզ 22 օգոս.

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	94-65
» » $4^1/_2$ %	106 35
Դէնի Օսմ. էսհամը աչըլտը	19 $07^1/_2$
» » գարանտը	18 95
Մէրմուբէլէ	
Սէրի Գ.	
» Ս.	19 10
Ռումէլի շիմէնտօֆէրի	77 50
Օսմանլը Բէժիքի էսհամը	
» Պանգասը	596 25
Իրէտի Լիօնէ	718 75
Իրէտի Ֆօնսիէ	1278 75
Ֆօնթուար տ'էսգօնթ	
Միւմէյյէզ աքսիօնը	2350
Իթալիա էսհամը	95-$62^1/_2$
Մըսըր Ֆօնս. մուքթթահըտէ	492 50
Բօրիէ Թիւրքի	
Իսպանյա 3 % 1879	478 75
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-27

Վիէննա 22 օգոս.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	113 75
Ռումէլի շիմէնտօֆէրի Ֆր.	45 85
Օսմանլը Բէժի աքսիօնը	127-50

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ումմ. տիւն ագչ. գար.	20-21
» » » էն եիւքսէք	20 20
» » » էն աշաղը	20 20
Պու սաալահ աչըլտը գ. գ.	20 $22^1/_2$
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գար.	57 15
» » » էն եիւքսէք	57 20
» » » էն աշաղը գ. գ.	57 03
» » » աչըլտը	57 15
Մըսըր մուքթթահըտէ գար.	-
Պու սաալահ աչըլտը	-
Սէրի Ա.	42-20
» Գ.	24-
» Ս.	20-$22^1/_2$
Ռումէլի շիմէնտօֆէրի	76 $87^1/_2$
Աղչէ Փարիզի	6-
Ռէժօր Ղըշ.	00
Հէվալէսիզ »	37 $1/2$

ՊԱՆԳԱ ԱՔՍԻՕՆԼԱՐԸ

Իրէտի ժէնէրալ	9-08
Սթամպօլ պանգասը	6 37
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-33
Թրամվայ	3-$03^1/_2$

ԱԼԹԸՆԼԱՐԸՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղըշ. տան	Ղըշ. Բէ.
Պէչլաղ մէճիտիյէ Ֆարգը	108-04
Մէթալիք »	104-
Պէշլիք »	103-15
Ալթըլըգ »	103-15
Ինկիլիզ լիրասը	109 36
Ֆրանսըզ ալթունը	87-10
Զօլ	80-50
Իրէմից ալթունը	81-15
Գարչօն գայմէսի	762

ԹԱՍՖԻՅԷ ԲԻԼԱՂՅԷՏ

10) Լիզ քեադըտ	-
20) » »	11-20
100) » »	-
500)» »	-
1000)» »	11-20
10000)»	-

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	108 $1/4$
Բարիզ 3 այ վատէլի	25-$27^1/_2$

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՄՊԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 32)

Ասաքիրը Շահանէյէ վէրիլմէք վէ հէվան թէսլիմ իտիլմէք իւզրէ միւպայաա օլընաճագ աչուրէ թէրթիպինտէն տէօյիւլմիւշ պուղտայըն պէհէր գըյէսի օթուզ ալթը, նօհուտըն էյլի սէքիզ, բազագի իւզիւմիւնին եիւզ գըրգ տէօրթ, պատէմին իւչ եիւզ տօգսան տէօրթ, ֆըստըգըն իքի եիւզ ալթմըշ պէշ, գուշ իւզիւմիւնիւն եիւզ օթուզ պէշ, կիւլ սույունըն եիւզ պէշ բարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, եիւզտէ պէշի օլմամագ իւզրէ աղուստօսըն օն պիրինճի կիւնիւ գարարը գաթի օ վէրիլէճէկլէրինտէն, իթաատա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։

3—3

Պէօրէքճի էսնաֆընտան Վասիլին' Զախարիա վէ Բէթրօ զիմմէթլէրինտէ Սթամպօլ Պաղ մահքէմէսինտէն վէրիլէն ֆի 2 սէֆէր սէնէ 307 թարիխլի պիր գըթա իլամը չէրի մուճիպինճէ ալաճագը օլան մէպալիղը մաթլուպէսին թէէտիյէսինէ իմթինաա դիւնինտէն քարշուսընտա մէրքուման զիմմէթ պիլ վէրասէ վազի իւլէտ օլտուղլարը Սթամպօլ Թօբ գաբու խարիճինտէ Թաղ Էճէճի մահալլէսինտէ Զըբըճըբէճի Թարիզինտէ վաքը 21 նումէրօ իլէ մուրաքգամ պիրճիւմլէ էպնիյէ վէ գրումի վէ էշճարը միւլք «Զարվաթլը պաղը» տիմէքլէ արիֆ պիր գըթա պաղըն ֆիրուխթը պա իլամը չէրի մահքէմէ պուլընմըշ օլտըղընտան, իչպու թարիխտէն իւթպարէն 15 կիւն սօնրա ֆի րուխթըտա մէչէպպիւս օլընաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն բէյ սիւրմէք վէ պունտան տահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին' միւտտէթը մէզքիւրէ խիթամընտան սօնրա Տէրսաատէթ Իլամաթը չէրի յէ իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի տաիրէի մէզքիւրէտէն իլան օլընըր։

9 աղուստոս 306

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իչպու 1890 օգոստոս 1ինճի չարշէնպիհ կիւնիւնտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻՖԻ

Ատալարտան քէօբրիւյէ

Սա. Տք.
11 45 Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը(1)
12 30 Պ. Ատա, Հէյպէլի, Գատըքէօյ(2)
12 45 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի(1) Պ. Ատատան սաաթ 1 30 տա]։
3 Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը։
6 30 Եալըվատան Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, Գատըքէօյ [Բէնտիքտէն սաաթ 8.15տէ, վէ Պէյկոզ Ատատան սաաթ 9տա]։

Քէօբրիւտէն Ատալար ճանիպինէ
1 45 Գատըքէօյ, Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք, Եալըվա։(3)
8 45 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա։
10 Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։
10 30 Գատըքէօյ, Հէյպէլի, Պէյկոզ Ատա(4)։
11 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա։

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ատալարտան քէօբրիւյէ
11 15 Պ. Ատա, Հէյպէլի։
11 30 Բէնտիքտէն Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը (Պ. Ատատան 12.15տէ)
2 30 Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը Գատըքէօյ [.]։
8 Բէնտիքտէն Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, Գատըքէօյ [Պ. Ատատան 9տա]։
11 Պ. Ատա, Հէյպէլի։

Քէօբրիւտէն Ատալարա
1 30 Գատըքէօյ, Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։
2 30 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա։
8 30 Գատըքէօյ, Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պէյկոզ Ատա (5)։
10 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։
11 Հէյպէլի, Պ. Ատա։

Հայտար Բաշատան
1 15 Բէնտիքտէն կէլէն 1
2 55 Բէնտիքտէն կէլէն 5
4 50 Իզմիտտէն կէլէն (*) 21
8 45 Բէնտիքտէն կէլէն 13
10 40 Ատաբազարընտան կէլէն [*] 27
12 Բէնտիքտէն կէլէն [*] 29
12 40 Պիլէ Թէսատիֆ

ԳԱՏԸՔԷՕՅ ԹԱՐԻՖԻ

ԵԷՎՄԻՅԷ		ԲԱԶԱՐ	
Քէօբրիւտէն	Գատըքէօյտէն	Քէօբրիւտէն	Գատըքէօյտէն
ԱԹ. Տք.	Ս. Տք.	ԱԹ. Տք.	Ս. Տք.
11 45 (1)	11 45-1-	12	11 45
12	12	1	12 45
12 45	12 45		
1 30	1 30	1 30(6)	1 45
1 45(6)	2 15		
2 15	3	2	2 45
3	3 45	3	3 45
3 45	4 30	4	4 45
4 30	5 30	5	5 45
5 30	8[7]	6	[7]8
7 20 [7]	9 15	7 20 [7]	9
9 15	10	9	10
10	10 35	10	11
10 45	11 20	11	12
11 30	12	12	
12 10			

ՄԱՏԻՒՔԷՕՅ ԹԱՐԻՖԻ

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Մօտիւքէօյտէն քէօբրիւյէ, ագշամ
12 30 Մագրիքէօյ, Սամաթիա, Գումգաբու։(1
2 Մագրիքէօյ, Սամաթիա, Գումգաբու։

Քէօբրիւտէն Մօտիւքէօյինէ, աքշամ
10. 15 Գումգաբու, Սամաթիա, Մագրիքէօյ։
11 Գումգաբու, Սամաթիա, Մագրիքէօյ։

ԲԱԶԱՐ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ

Մօտիւքէօյտէն քէօբրիւյէ, ագշամ
1 Մագրիքէօյ, Սամաթիա, Գումգաբու։

Քէօբրիւտէն Մօտիւքէօյինէ, աքշամ
11 Գումգաբու, Սամաթիա, Մագրիքէօյ։

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻՖԻ

Իւչէր չէմէնտօֆէրէ էօմիւրլէրէ գօշէսատիֆ

Քէօբրիւտէն

Սա. Տք.		Գթր. Նօ.
2 45	Պիլէ Թէսատիֆ	
4 25	Ատաբազարընա կիտէն	24
3 20	Բէնտիքէ կիտէն	(*) 26
7 10	Իզմիտէ կիտէն	(*) 28
8 20	Բէնտիքէ կիտէն	30
10 30	Բէնտիքէ կիտէն	[*] 8
11 30	Բէնտիքէ կիտէն	12

(1) Իչպու սէֆէրլէր օգոստոսըն 15ինճի չարշէնպիհ կիւնիւնտէն իթիպարէն պիր չէրէյէք սօնրա հարէքէթ իտէճէքտիր։
(2) Իչպու սէֆէր եալընըզ բազար էրթէսի կիւնլէրի իճրա օլունաճագ տըր։
(3) Իչպու սէֆէր հաֆթատա 4 կիւն եանի բազար էրթէսի, սալը, բէնճշէնպիհ վէ ճումաա կիւնլէրի եալըվայա գատար իճրա օլընաճագ վէ պու սէֆէրին րիճաթ սաֆէրի չարշէնպիհ վէ ճումաա էրթէսի կիւնլէրինէ իթիպարէն Իզմիտ վաբօրլարը ուղրայաճագ տըր։
(4) Իչպու սէֆէր եալընըզ ճումաա էրթէսի կիւնլէրի իճրա օլունաճագ տըր։
(5) Իչպու սէֆէրլէր եալընըզ բազար կիւնլէրի իճրա օլունաճագ տըր։
(6) Իչպու սէֆէրլէրի Ատա վաբօրլարը իճրա իտէճէք տիր։
(7) Իչպու սէֆէրլէրի Անատօլու շիմէնտօֆէրի իտարէսինին իլանը ճէտտէսինէ տէկին Հայտար Բաշա վաբօրլարը իճրա իտէճէք տիր։
(*) Իչպու իշարէթլի սէֆէրլէր' ճումաա վէ բազար կիւնլէրի Ֆէնէր-Պաղչէսի գաթարլարընա թէսատիֆ իտէճէք վէ սաիր կիւնլէրտէ իսէ Հայտար-Բաշատան սաաթ 12տէ հարէքէթ իտէն վաբօր' ճումաա վէ բազար կիւնլէրի 12յի 5 կէչէրէք հարէքէթ իտէճէք տիր։

ԻՍԹԻՐԱԱԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

Ն. ՎԱՅԵԱ ՀԱՊԼԱՐԸ

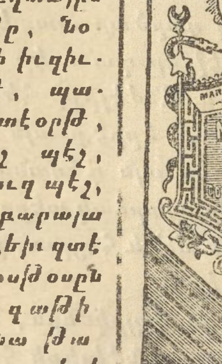

Իսհալ, գանլը պասուր վէ գօլէրին խասթալըգլարընը թէտավի իչիւն պիրինճի իլաճ տըր։

Մէզքիւր հապլարըն իսթիմալի իչիւն Ճէմիյէթը Թըպպիյէի Միւլքիյէ Թարաֆընտան 1304-1888 նումէրօ 23տէ րուխսաթնամէ իթա օլընմըշ տըր։

Զիքրը օլընան հապլարըն պիրինճի սըրրի էճզաճըլարըտան Ժ. Անտրէա Թարաֆընտան կէթիրթիլ օլըներ։

Ն. Վայեա հապլարը' միւնհասըրըն նէշվիւ թէմտան թէյրիվ իտիլմիշ օլուպ, պաշլըճա գըրբա միւթէյյիլ խասթալըգլարը պէ իշէր սըրը անլամադըղը թէտավի իտէր։ Աթրըպայա Թարաֆընտան իթաա օլընան պիր խայլը չահատէթնամէլէրի տէ տախի, մէզքիւր հապլարըն պիւզ օլընմասը իլէ խասթալըղլար իչիւն չիֆապախչ օլտուղը պէյան իտիլմիչ տիր։ Պունտան մաատա զիքր օլընան հապլար էվրօպա տա օլտուղը կիպի բայլ աժթըգլամադա տախի բէգ զիյատէ քէսպը նամ ու չօհրէթ իթմիչ օլուպ, բաղլըթըլը ճէհալէթը պու հապլարըն նէթիճէսի չիֆապախչ օլտուղընը կիւնտէն կիւնէ թագտիր իտիլմէքտէ տիր։

Գօլէրա կիպի պիր խասթալըգ զուհուրինտէ իսթիյաթ օլմագ իւզրէ մէզքիւր հապլարտան պիր թանէ սաապահ վէ պիր թանէ ագշամ ալմալը տըր։ Հէր չիշէտէ 24 վէ 12 հապ պուլընըր, պունըն սուրէթը իսթիմալինի թարիֆ իտէր լիսանտա պիր տէ թարիֆնամէ մէվճուտ տըր։

Պէհէր չիշէնին ֆիյաթը' Սթամպօլ վէ Ճիվարը վէ վիլայաթ իչիւն 1 վէ $1/2$ մէճիտիյէ վէ մէմալիքը էճնէպիյէ իչիւն 5 վէ $2^1/_2$ Ֆր. տըր։

Իտարէսի, Ֆապրիգասը վէ ումումի տէբօզիթօսը' Գալաթատա Խավիար խանընտա պէօյիւք գարաունըն իւսթ թիւնտէ 2ինճի վէ 3իւնճիւ գաթլարտա տըր։ Մէզքիւր հապլար' Տէրսաատէթտէ, վիլայաթտա վէ մէմալիքը էճնէպիյէ պուլունան պիւթիւն էճզախանէլէրտէ պուլունըր։

Մէզքիւր հապլարըն սահիպլէրի Տէրսաատէթտէ Ա. ՕԼԻՎՕ վէ Ն. ՎԱՅԵԱ

Տէրսաատէթ

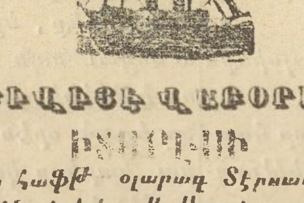

ԲԷՅՔՕԶԼՈՒԵԻ Վ ԱՊՕՐԼԱՐԸ

ԻՏԱՐԷՍԻ

Պէհէր հաֆթա օլարագ Տէրսաատէթտէն Իսքէնտէրիյէ վէ Սուրիա պէյնինտէ սիւրաթ ... տըր։

Լօայտ գումբանյասընըն թազէ գօնմուշ օլտուղու Ցաքալիէ նամ վաբօր 1500 թօնիլաթօ համիլէսինտէ վէ 300 պարկիր գուվվէթինտէ օլարագ ալէլուսուլ օգոստոսըն 27նճի չարշէնպիհ կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա սաաթ 4տէ Տէրսաատէթտէն հարէքէթլէ ՉԱՆԱՔԳԱԼԷ, ՄԻՏԻԼԼԻ, ԻԶՄԻՐ վէ ԲԻՐԷՅԷ օղրայարագ բազար էրթէսի սապահըյըն 4 պուչուգ կիւնտէն ԻՍՔԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ մուվասալաթ իտէճէքտիր։

Եօլճու պիլէթլէրի Փանճալտը վէ կիւտիւզ կէլմէ ալընըր. ... Թէնզիլը Ֆիյաթլա ֆիւ... օլունըր։

Վաբօրտա պիրինճի տօլու Ֆրա թայֆը մը, ... տտասը, հէզիր վէ խըտմէթճի գամար տըր։

Սիւէ բօսթա մէզքիւրէնին ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷ' թէն հէր չարշէնպիհ սաաթ հարէքէթ իտէն Պէրէյէթ իւչ վաբօրլարը տօղրու ԽՍ-ՖԱ-յա հարէքէթ իտէն ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ-44 սաաթտա ՊԷՅՐՈՒԹ'ա վասըլ օլըր, վէ ԵԱ-ՖԱ, ՊԷՅՐՈՒԹ, ՄԷՐՍԻՆ վէ ԻՍԿԷՆՏԷՐՈՒՆ'ա օղրար։

Բօսթա մէզքիւրըն Գըլմէզը տէնիզէ իսլէյէն վաբօրլարը' հէր ճումաա կիւնիւ Պրինտիզի բօսթա չոնիթաարըն միւվասալէթինտէն սօնրա Սիւվէյիշտէն հարէքէթ լէ, ճիտտէ, Սուաքին վէ Ատէն իսքէլէլէրինէ ուղրար։

Եօլճու, մալ վէ էմանէթ եիւքլէթմէք իւ թէյէնլէր' Սթամպօլտա Էմին Էօնիւնտէ Բէօբրիւ պաշընտա Եէնի Վալիտէ խանընտա գամպանիյա մէզքիւրըն աճէնթէլիգխանէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի տըր։

Իչպու աճէնթէսինէ' պէտէլի Մըսըրըն պիւրճիւ բօսթա իւլէտ բօսթա բօլչալարը [Մանտալար] տախի իթա իտէր։

Հէր արնըք եօլճու իչիւն Պէ յօղուճտա Տօղրու եօլտա 170 նումէրօլու մաղազէ Մ. Մ Թօմաս Գուք վէ էվլատը աճէնթէլիգինտէ միւրաճաաթ օլընա։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՇԸՄԷՆ ՏԸՖԷՐԻ

1890 սէնէսի Օգոստոս 21ինտէն իթիպարէն

ԱԶԻՄԷԹ

ԹԸՐԷՆ ՆՕՄ. / ՍԹԱՍԻՕՆ		24 Էքսբրէս վէ բօսթա	23 Էքսբրէս վէ բօսթա		28 Էքսբրէս վէ բօսթա	30 Էքսբրէս վէ բօսթա	8 Եօլճու	12 Եօլճու	Ֆիյաթ
ՔԷՕԲՐԻՒՏԷՆ Հայտար բաշատան		1 25	3 20		7 10	8 20	10 30	11 30	
		2 05	3 59		7 50	9 00	11 05	12 05	
Գըզըլ Թօփրագ	միւվ.	2 12	4 06		7 57	9 07	11 12	12 12	
	ագի.	2 14	4 08		7 59	9 09	11 14	12 14	2 00
Ֆէնէր քէօշէսի	միւվ.		4 11			9 12	11 17	12 17	
	ագի.		4 12			9 13	11 18	12 18	3 25
Կէօզ Թէբէ	միւվ.	2 21	4 16		8 06	9 17	11 22	12 22	
	ագի.	2 22	4 17		8 07	9 18	11 23	12 23	5 —
Էրէն Քէօյ	միւվ.	2 25	4 20		8 10	9 21	11 26	12 26	
	ագի.	2 2.	4 23		8 13	9 23	11 30	12 30	6 —
Պօսթանճը	միւվ.	2 33	4 29		8 19	9 28	11 35	12 35	
	ագի.	2 35	4 32		8 22	9 31	11 38	12 38	9 —
Մալթէբէ	միւվ.	2 45	4 41		8 32	9 40	11 47	12 47	
	ագի.	2 47	4 44		8 35	9 45	11 50	12 50	14 —
Գարթալ	միւվ.	2 59	4 56		8 47	9 57	12 01	1 1	
	ագի.	3 02	5 00		8 50	10	12 04	1 4	20 —
Բէնտիք	միւվ.	3 11	5 09		8 59	10 09	12 11	1 11	
	ագի.	3 22			9 12				24 50
Թուզլա	միւվ.	3 42			9 32				
	ագի.	3 46			9 35				35 —
Կէպզէ	միւվ.	4 9			10 01				
	ագի.	4 16			10 06				44 25
Տիլ Իսկէլէսի	միւվ.	4 39			10 29				
	ագի.	4 41			10 31				55 25
Թավշանճըլ	միւվ.	4 50			10 40				
	ագի.	4 54			10 45				59 25
Հէրէքէ	միւվ.	5 04			10 55				
	ագի.	5 07			10 58				63 75
Եարըմճա	միւվ.	5 29			11 20				
	ագի.	5 33			11 23				73 50
Թիւթ. Չիֆթլիք	միւվ.	5 46			11 36				
	ագի.	5 48			11 37				80 —
Տէրինճէ	միւվ.	5 58			11 45				84
	ագի.	6			11 48				
ԻԶՄԻՏԷ	միւվ.	6 15			12 03				91 25
	ագի.	6 40							
Պէօյիւք տէրվէնտ	միւվ.	7 28							
	ագի.	7 31							109
Սափանճա	միւվ.	8 08							
	ագիմ.	8 13							123
Ատա բազար	միւվ.	8 35							131

Մալթէբէյէ 27 նումէրօյը գալքար 30 նումէրօյը գալքար իէ
Իւնիքէօյէ 5 » 24 »
Էրէնքէօյէ 8 » 29 »

ԱՎՏԷԹ

ԹԸՐԷՆ ՆՕՄ. / ՍԹԱՍԻՕՆ		1 Եօլճու	5 Եօլճու	21 Էքսբրէս վէ բօսթա		15 Եօլճու	27 Էքսբրէս վէ բօսթա	29 Էքսբրէս վէ բօսթա
ԱՏԱԲԱԶԱՐԸՆՏԱՆ								
Սափանճա	միւվ.						4 29	
	ագի.						4 45	
Պէօյիւք Տէրվէնտ	միւվ.						4 50	
	ագի.						5 18	
Իզմիտ	միւվ.						5 21	
	ագի.						5 57	
Տէրինճէ	միւվ.			12 30			6 20	
	ագի.			12 45			6 35	
Թիւթ. Չիֆթլիք	միւվ.			12 48			6 38	
	ագի.			12 56			6 46	
Եարըմճա	միւվ.			12 57			6 47	
	ագի.			1 10			7	
Հէրէքէ	միւվ.			1 13			7 03	
	ագի.			1 35			7 25	
Թավշանճըլ	միւվ.			1 38			7 28	
	ագի.			1 48			7 38	
Տիլ Իսկէլէսի	միւվ.			1 52			7 43	
	ագի.			2			7 51	
Կէպզէ	միւվ.			2 2			7 53	
	ագի.			2 28			8 19	
Թուզլա	միւվ.			2 36			8 27	
	ագի.			2 56			8 47	
Բէնտիք	միւվ.			3			8 50	
	ագի.			3 20			9 10	
Գարթալ	միւվ.	12 00	1 41	3 30		7 28	9 20	10 35
	ագի.	12 07	1 48	3 39		7 35	9 29	10 43
Մալթէբէ	միւվ.	12 10	1 51	3 43		7 39	9 32	10 48
	ագի.	12 21	2 2	3 55		7 50	9 44	10 59
Պօսթանճը	միւվ.	12 24	2 06	3 58		7 53	9 47	11 04
	ագի.	12 33	2 15	4 8		8 2	9 57	11 13
Էրէն Քէօյ	միւվ.	12 36	2 18	4 10		8 5	10 00	11 17
	ագի.	12 42	2 25	4 17		8 12	10 07	11 24
Կէօզ Թէբէ	միւվ.	12 47	2 28	4 21		8 17	10 10	11 28
	ագի.	12 50	2 31	4 24		8 20	10 13	11 31
Ֆէնէր քէօշէսի	միւվ.	12 51	2 32	4 25		8 21	10 14	11 33
	ագի.	12 55	2 36			8 25		11 37
Գըզըլ Թօփրագ	միւվ.	12 56	2 37			8 26	*	11 30
	ագի.	12 59	2 40	4 32		8 29	10 21	11 45
Հայտար Բաշա	միւվ.	1 01	2 42	4 34		8 31	10 23	11 40
		1 06	2 47	4 40		8 36	10 29	11 47
Քէօբրիւյէ վարըր	միւվ.	1 40	3 20	5 20		9 15	11 10	12

Բէնտիքէն 21 նումէրօյը գալքար 24 նումէրօյը գալքար իէ
Իւնիքէօյէն 21 » 26 »
Էրէնքէօյէն 15 » 28 »
Իզմիտէն 27 » 28 »
Իզմիտէն 24 » 27 »

ՖԷՆԷՐ ՊԱՂՉԷՍԻՆԻՆ ԲԱԶԱՐ ՎԷ ՃՈՒՄԱԱ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ

ՀԱՐԷՔԷԹ		Թրէնլէր 26	28	8	ՀԱՐԷՔԷԹ		Թրէնլէր 21	27	29
Քէօբրիւտէն	ագի.	3 20	7 10	—	Ֆէնէր Պաղչէ	ագի.	4 29	10 3	11 40
Հայտար-Բաշա	ագի.	3 52	7 58	10 40	Ֆէնէր քէօշէսի	միւվ.	4 31	10 8	11 45
Գըզըլ Թօփրագ	միւվ.	3 58	8 4	10 46		ագի.	4 36	10 1[illegible]	11 47
	ագի.	4	8 6	10 48	Գըզըլ-Թօփրագ	միւվ.	4 39	10 13	11 50
Ֆէնէր քէօշէսի	միւվ.	4 3	8 9	10 51		ագի.	4 41	10 15	11 52
	ագի.	4 5	8 11	10 53	Հայտար-Բաշա	միւվ.	4 46	10 20	11 57
Ֆէնէր Պաղչէ	միւվ.	4 10	8 16	10 58	Քէօբրիւյէ	ագի.	5 20	11 10	12 30

ՊԼՕՅԻՒՔ ԷՇԵԱ ՎԷ ՄՕՊԻԼԱ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ

ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ ԳՐԱՆ ԳԱՏՏԷՍԻՆՏԷ Ն° 657

JEAN PSALTY ԺԱՆ ՊՍԱԼԹԻ

1867 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇ ԹԻՃԱՐԷԹ ԷՎԻ.

Պէյօղլունտա Գալաթսարայ սօգաղընտա ճնճը տարիհի պէլէտիյէ գարշըսընտա

ՊԼՕՅԻՒՔ ՄԷՐՔԷԶ ՏԷԲՕԶԻԹՕՍԸ ՄԷՎՃՈՒՏ ՏԸՐ․

ՇՈՒՊԷԼԷՐ․

Պէյօղլունտա Տօղրու Եօլտա Աղա ճամիսի գարշըսընտա 127 նումէրօտա վէ Գուլէ Գափուսընտա 659 նումէրօտա

Հէր նէվի վէ ճինս էվրօպա վէ եէրլի մամուլաթը օլարագ չէշիտ չէշիտ էշիա վէ մօպիլյա, մէֆրուշաթ իչիւն էնվաի ճինս ու չէշիտ գումաշլար վէ դոյրէնիմ, էվրօպանըն էն ալէա ֆապրիգալարընտան սանտալյալար, այնալար, (եալըզ լիրատան 30 լիրայա գատար) գարեօլալար պուլընըր վէ էն էհվէն ֆիյաթլա սաթըլըր։

Մէզքիւր ֆապրիգատա իմալաթ իչիւն հէր նէվի մաքինա, ալէթ ու էտէվաթ մէվճուտ օլուպ, հէր ճինս գուրու քէրէսթէ տախի պուլունտուրըլըրտան, ՏԱՃԱՆԸԳԼԸ, ՍԻՐՍԼԻԻ վէ ԷՃՎԷՆ ՖԻՅԱԹԼԱ Թըբշը էվրօպա մամուլաթը կիպի մօպիլյա իմալ օլունըր։

Բէզալիք մէզքիւր ֆապրիգա' թէէմիլ պիր խանէնին մէֆրուշաթ վէ մօպիլյասըն' սէֆըրիան վէ պիր սուրէթը մահսուսատէ իմալ վէ կէրէք պուրա վէ կէրէք մէմալիքէ էճնէպիյէ իչիւն հէր սըբարիշըը իճրա իթմէյի թէահհիւտ իտէր։ Մէմալիքը էճնէպիյէտէն պուլունան գէվմէթը' Պէյօղլու Մէրքէզ Տէբօզիթօսի մաղազասընտա միւրաճաաթ իթմէլէրի րիճա օլունըր։